Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони. (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 186. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 17-го СЕРПНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 17, 1979 No. 186. VOL. LXXXVI.

ПОМЕР КОЛИШНІЙ КАНАДСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ДЖОН Ґ. ДІФЕНБЕЙКЕР, ВЕЛИКИЙ ПРИЯТЕЛЬ УКРАЇНЦІВ

Джон Ґ. Діфенбейкер

Оттава, Онт. — Як це число „Свободи" вже було готове до друку, з канадської столиці наспіла вістка, що колишній прем'єр-міністер Канади Джон Ґ. Діфенбейкер і довголітній лідер Прогресивно-Консервативної Партії та великий приятель українців, помер нагло на удар серця у четвер, 16-го серпня, в год. 7-ій рано. Повідомлення подав засобом масової інформації його екзекутивний секретар К. Мартин. Діфенбейкер закінчив би 84 роки життя 18-го вересня ц. р. Він помер у своїй резиденції в Раккліф Парку в Оттаві, працюючи над своїми документами-рукописами.

Діфенбейкер народився в Ґрей Кавнті, Онт., але коли йому було вісім років його родина переселилася до Саскачевану, де молодий Діфенбейкер вперше познайомився та заприязнився з українцями. Свою приязнь та співпрацю з українцями бл. п. Діфенбейкер задержав аж до самої смерти.

Обширніша вістка про його життя та політичну діяльність, а особливо його близькі зв'язки з українцями, появиться у наступному числі „Свободи".

ОКРУГА ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ ВІДЗНАЧИЛА 85-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

Роман Тенетило, союзовий піонер, одержує з рук головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса почесну грамоту в присутності старшого організатора Степана Гавриша та інших місцевих союзовців.

Барнсвілл, Па. (Степан Гавриш). — Під час „вікенду" від п'ятниці, 27-го до неділі, 29-го липня ц. р., тут у місцевому парку, що обіймає 130 акрів, відбувся триденний всеукраїнський фестиваль, в якому взяло участь понад 5,000 осіб. Фестиваль, з доручення українського католицького Шамокінського деканату тут відбувався впродовж багатьох років кожної останньої неділі в липні. Цього року перший раз він відбувся на протязі трьох днів, очолював фестиваль як голова Комітету Степан Поступак. Тому, що згаданий парк є в околиці Шамокіна, місця народження Українського Народного Союзу, то під час фестивалю святочно відзначено світлий Ювілей 85-річчя Батька Союзу.

Фестиваль розпочато в п'ятницю, 27 липня, програмою „Вечір в Україні". Під час того вечора гості мали нагоду повечеряти українські традиційні страви, які подавали до столів молоді симпатичні дівчата в українських народних строях. Того ж вечора атракцією для гостей був добре вишколений танцювальний ансамбль при ук-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ВІДЗНАЧЕННЯ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ В КАПІТОЛІ

Як уже інформовано раніше, у тижні від 16-го до 22-го липня у Вашінгтоні відбувся ряд імпрез з нагоди 20-річчя підписання закону відносно Тижня Поневолених Націй. В імпрезах взяло участь велике число законодавців та представників уряду ЗСА. У понеділок, 16-го липня, конґресмен Едвард Дервіньскі з Ілліной влаштував у Капітолі прийняття в честь д-ра Ку Ченґ-канґа, почесного голови Світової Антикомуністичної Ліґи. У прийнятті взяло участь понад 20 сенаторів і конґресменів. На фото вгорі (зліва): президент УККА проф. д-р Лев Добрянський, д-р Ку Ченґ-канґ, конґресмен Самуель Страттон з Ню Йорку і конґресмен Е. Дервіньскі.

АНДРЮ ЯНҐ ЗРЕЗИҐНУВАВ З ПОСТУ АМБАСАДОРА ДО ОН

Амбасадор Андрю Янґ

Вашінгтон. — У середу, 15-го серпня, Андрю Янґ, американський амбасадор до Об'єднаних Націй, зрезигнував зі свого посту в наслідок контроверсії, яка розгорнулася після того, як Янґ відбув запляновану нараду з представником Палестинської Визвольної Організації (ПВО), нарушуючи дотеперішню політику уряду президента Джіммі Картера щодо Близького Сходу, а відтак старався представити свою зустріч з представником ПВО як „випадкову".

Виступаючи на пресовій конференції в середу, Янґ заявив, що резигнує добровільно, тобто президент Картер не змусив його зректися посту амбасадора, додаючи, що не відчуває, що зробив щонебудь злого, а тільки старався допомогти у веденні закордонної політики ЗСА.

Президент Картер прийняв резигнацію свого контроверсійного амбасадора до Об'єднаних Націй „з глибоким жалем", а Янґ заявив, що піддержуватиме кандидатуру Картера на перевибір в 1980-му році. Однак, негритянські лідери висловлюють обурення з приводу резигнації негра Янґа, твердячи, що Білий Дім „змусив його зрезигнувати" під натиском американсько - жидівських кіл та Ізраїля. Резигнація Янґа може пошкодити Президентові у його стараннях бути переобраним на другу каденцію, — твердять коментатори.

Остання контроверсія з Янґом розпочалася у вівторок, 14-го серпня, коли він признався, що не сказав „повної правди", коли день раніше твердив, що нібито випадково стрінувся в помешканні амбасадора Кувейту з представником Палестинської Визвольної Організації (ПВО) Зеді Лябібом Терзі, який „несподівано" зайшов туди й обмінявся з Янґом тільки кількома куртуазійними фразами.

Янґ признав, що він знав заздалегідь, що Терзі буде у кувейтського репрезентанта і свідомо пішов туди, щоби переговорити справу відсунення голосування над прихильною для палестинців резолюцією Кувейту в Раді Безпеки Об'єднаних Націй на пізніший час. Дня 31-го липня ц. р. мали голосувати в Раді Безпеки ОН над резолюцією Кувейту, щоб визнати палестинцям право самовизначення, включно з правом до власної держави, та визнати Палестинську Визвольну Організацію за єдиного репрезентанта кругло трьох мільйонів палестинських арабів.

ЗСА заповіли, що зголосять „вето" проти такої резолюції. Щоби такого не робити і шукати в міжчасі компромісу, Янґ стрінувся з представниками однаково Кувейту як Палестинської Визвольної Організації і домовився, що пересунено голосування над кувейтською резолюцією на 23 серпня. Ця зустріч у кувейтського представника сталася 28 липня ц. р.

Державний секретар Сайрус Венс, у порозумінні з президентом Джіммі Картером, висловив телефонічно Янґові своє „невдоволення", що Янґ зламав принцип американської закордонної політики — не мати ніякого безпосереднього зв'язку з Палестинською Визвольною Організацією, поки вона не визнає за Ізраїлем права до власної держави. Янґ виправдується, що діяв на власну руку, а частинно „затаїв" правду перед Державним департаментом, щоби той „не мав ніякої відповідальности за його вчинок". Ізраїль зголосив офіційний протест проти тієї поведінки Янґа.

Це був один з цілої черги прикрих інцидентів, що їх мав Янґ: наприклад, він заявив був свого часу, що кубинське військо в Африці виконує добру роботу, бо „стабілізує" тамошні відносини, як теж твердив що в ЗСА „теж є політичні в'язні".

Президент Картер боронив Янґа, як свого знайомого з рідного стейту Джорджії, а тепер можна передбачувати, що негритянські та ліберальні кола критикуватимуть Президента за резигнацію Янґа.

Надія Світлична виступить у Коговзі

Коговз, Н. Й. — Заходом Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської округи відбудеться у неділю, 19-го серпня, в Українському Парку в Коговзі (біля Українського Клюбу) Український День, присвячений Рокові Української Дитини. Початок о 3-ій год. по пол.

Надія Світлична, недавно прибула дисидентка з Києва, розкаже про сучасне положення українського народу в Україні, зокрема про життя українських дітей.

У мистецькій частині дівочий гурток „Кобза", під проводом Я. Кушніра, проспіває низку українських пісень. Молоді танцюристи під проводом М. Коцура виконають українські танки.

Увечері відбудеться забава з танцями при звуках оркестри „Амбасадори", під керівництвом Я.Кушніра. Будуть теж різні розваги для дітей.

У НЮАРКУ ПОМЕРЛА БЛ. П. НЕОНІЛЯ МЕЧНИК

Нюарк, Н. Дж. — Як це число газети вже було на пресі, з Нюарку наспіла вістка, що там в четвер, 16-го серпня 1979 р., у шпиталі св. Михаїла померла на 86- му році життя після довгої і важкої хвороби бл. п. Неоніля Мечник, вдова по директорові гімназії у Львові бл. п. проф. Петрові Мечникові і мати піяністки Ольги Чипак.

Панахида буде відправлена в п'ятницю, 17- го серпня, у похоронному заведенні Мек Нерней-Бурнадз при 371 Лейквю евеню у Кліфтоні, Н. Дж. о год. 8- ий вечора. Похорон відбудеться у суботу, 18- го серпня, з того ж заведення о год. 8:30 рано до церкви св. Миколая в Пассейку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку. Покійна Залишила дочку Ольгу і зятя Ярослава Чипака.

КИТАЙ І В'ЄТНАМ ЗАКІНЧИЛИ ДЕСЯТУ СЕРІЮ НЕУСПІШНИХ ПЕРЕГОВОРІВ

Пекін. — Представники Китайської Народної Республіки і В'єтнаму закінчили 14-го серпня ц. р. десяту серію переговорів, завданням яких було не тільки полагодити прикордонні спори між цими двома комуністичними країнами,але також довести до нормалізації відносин. Однак, — як інформують політичні спостерігачі, — обидві делегації досі не зуміли знайти спільної мови і почерез усі сесії видвигали проти себе взаємні обвинувачення. Сесії фактично перетворювались у пропаґандивні форуми, які у свою чергу поглиблювали існуючий конфлікт і посилювали підготову до нової прикордонної війни.

Обидві сторони, проголошуючи десяту перерву між переговорами, заявили, що вони бажають стрінутись знову, тим разом у Пекіні, але дати одинадцятої зустрічі не проголошено.

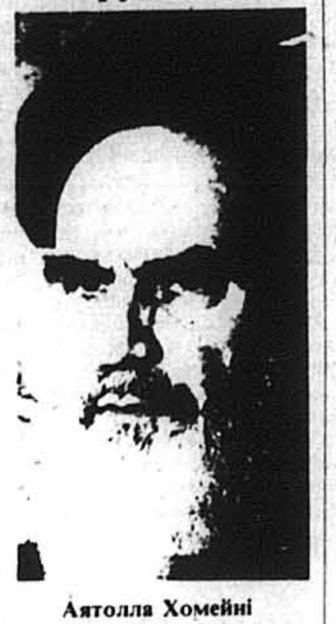
Переговори, як відомо, почалися незадовго після того, як Китай відтягнув свою майже 300,000 армію з В'єтнаму. Інвазія в'єтнамської території китайською армією весною ц. р. тривала недовго, але вона нанесла чимало матеріяльних шкод В'єтнамові і тому, — як твердять західні дипломати в азійських країнах, — це дуже відбилось на самих переговорах. Конференція замирення нібито відбувалася без перерви, — кажуть політичні спостерігачі, — але у прикордонній смузі не було спокійно бо там гинули військовики і цивільні люди.

Останнім часом зудари на кордоні значно збільшились, і набрали розмірів регулярних воєнних акцій, подібних до тих, які відбувалися там в січні і лютому, тобто коротко перед китайською інвазією. Ходять навіть поголоски, що Китайська Народна Республіка приготовляється до нових „відплатних" акцій на широку скалю, або навіть до нової інвазії на В'єтнам. Китай, який називає свою військову акцію „лекцією ч. 1", заявляє, що не можна виключати „лекції ч. 2", якщо В'єтнам не припинить прикордонних провокацій, не відтягне своїх військ з Камбоджі і Ляосу і не заперестане переслідувати й викидати з В'єтнаму китайців.

Покищо немає жадних познак підготови великих військових операцій, твердять західні розвідчі агентства, — але не треба такої можливости виключати. Китайські чинники продовжують обвинувачувати в'єтнамських „агресорів" у розпалюванні війн в Індокитаї, „колонізації" Камбоджі і зумисній проволоці переговорів. Китайські джерела стверджують, що на території Камбоджі перебуває понад 200,000 в'єтнамських вояків; прикордонні війська В'єтнаму спровокували під час ведення переговорів 110 сутичок; в'єтнамське головне командування сконцентрувало велику силу війська на кордоні з Тайляндом з метою розпочати війну з цією країною з допомогою внутрішньої опозиції і що В'єтнам веде політику агресії супроти інших азійських країн.

В'єтнам, — твердять політичні аналітики, — заперечує китайські закиди, кажучи, що він тільки обороняється перед китайською військовою агресією.

У столиці Ірану Теграні три дні йшли вуличні заворушення

Аятолла Хомейні

Тегран. — Впродовж трьох днів ішли демонстрації лівої мусулманської організації проти режиму Аятолли Хомейні та в реакції — демонстрували прихильники того режиму. Поліція розганяла ворожих демонстрантів слізним газом.

Протирежимові демонстрації були спровоковані закриттям однієї газети та проголошенням низки гострих правил для преси і, зокрема, для закордонних кореспондентів.

Прихильники теперішнього режиму вдерлися до головної квартири опозиційної лівої організації, яка ще недавно вела революцію проти шахаРізи Паглеві разом із звеличниками Хомейні, але після перемоги тієї революції — звернулися проти режиму.

Останній іранський прем'єр, призначений ще названим шахом, Шахпур Бахтіяр заявив у Парижі у пресовому інтерв'ю з французьким пресовим агентством що найдалі до пів року впаде режим Аятолли Хомейні, бо політика того режиму „невідхильно веде до вибуху."

В Ірані дійсно відносини щораз загострюються й виринають щораз нові конфлікти на тлі екстремного курсу режиму, що вимагає переведення в реальній життьовій практиці всіх законів Корану. Ось так — побили знову дві жінки, які не мали на обличчях серпанок, заборонено всі музичні імпрези і всяку музику, заборонено жінкам купатися в морі разом з мужчинами, — тепер у новому пресовому законі заборонено чужим кореспондентам критикувати існуючий режим. Крім того, існують постійні дисонанси поміж урядом прем'єра Мехді Базаргана та Революційним Комітетом, що його встановив Хомейні, і судами та розстрілами, що їх переводить цей Комітет. Економічна ситуація Ірану погіршується, а політична атмосфера загострюється.

Засуджують Іран за цензуру преси

Женева, Швайцарія. — Міжнародна Комісія Юристів натаврувала уряд Ірану за його нагінку на пресу, кажучи, що іранське політичне життя потерпить велику поразку з приводу нового закону, який майже забороняє опозиційну пресу.

У заяві Комісії Юристів засуджується також заповіджене переслідування іранськими чинниками закордонних кореспондентів, включно з видаленням їх з країни, якщо їхні газети чи журнали міститимуть статті, які іранські власті вважатимуть „ворожими для іранської революції", не зважаючи на те, чи згадані кореспонденти були авторами цих статтей, чи ні.

„Засуд у цьому випадку, — кажуть речники Міжнародної Комісії Юристів, — базується на диявольській доктрині — „винен через знайомство".

ЗНУЩАЮТЬСЯ НАД ДОСІ УВ'ЯЗНЕНИМИ ВОЯКАМИ УПА ТА ЧЛЕНАМИ ОУН

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — З України наспіли вістки, що в червні ц. р. довголітніх українських політв'язнів — Василя Підгородецького і Мирослава Симчича, які перебувають у Пермському таборі ч. 35, перенесли до „битовиків", себто у „побутову зону" м. Чуваха. Нове положення означає — наруги і знущання над ними кримінальних злочинців та загрозу для їхнього життя. Немає суніву, що таборова адміністрація зробила це якраз з цією метою.

Потрібна широка й інтенсивна кампанія на їхню оборону, зокрема треба домагатися щоб їх принаймні повернули у попередню зону.

Василь Підгородецький відбуває два присуди: 25-річний з 1952 року і 6-річний з 1976 року. Це людина похилого віку, колишній старшина УПА, свого часу був у штабі Головного командира УПА ген. Тараса Чупринки. Його здоров'я дуже погане; ще в 1970 році його визнали інвалідом другої групи.

Мирослав Симчич, 1923 року народження, походить з села Верхній Березів, Івано-Франківської області; був засуджений в 1949 році Івано-Франківським воєнним трибуналом на 25 років ув'язнення і 5 років позбавлення громадянських прав за участь в ОУН і УПА. У 1956 році Комісія Верховної Ради СССР зменшила йому термін на 10 років, а але по 4-ох роках його знову арештували і до попередніх 25 років, додали ще 5 років — разом 30 років ув'язнення.

11 серпня ц. р. зі заслання в Магаданській області звільнили Василя Стуса. Він переїде до своєї дружини і сина в Києві.

Василь Стус був арештований в 1972 році, під час тодішнього погрому української інтеліґенції і засуджений на 5 років таборів та 3 роки заслання.

В УКРАЇНІ АРЕШТОВУЮТЬ І ПЕРЕСЛІДУЮТЬ АДВЕНТИСТІВ СЬОМОГО ДНЯ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід надійшли самвидавні документи і протоколи обшуків, які змальовують нову хвилю терору КҐБ проти Адвентистів сьомого дня в Україні. З документів виходить, що нові репресії почалися 24-го квітня ц. р. і тривали до 1-го червня ц. р. У цьому ж періоді заарештовано Миколу Герасимчука (1954 року народження) з міста Вінниці і Зінаїду Флорескул з Одеси. З. Флорескул була заарештована за розповсюдження відкритого листа „За що судять віруючих в СРСР — за кримінальні злочини чи за віру?"

Обшуки відбулися у наступних віруючих: Марія Гуль — Чернівецька обл.; Віра Шимкова — Чернівці, Люба Висогін, Василь Теодорович — Дніпропетровська обл.; Ніна Халявкіна — Дніпропетровськ; Поліна Невірова — Кривий Ріг; Ніна Граматюк, Олекса Герасимчук — Хмельницька обл.; Іван Довганенко — Київ; Валентина Величко, Галина Буневич, Василь Шендрук, Мотря Соловєва — Київська обл.; Ніна Розятковська, Марія Пшинна, Галина Лабунська, Микола Герасимчук, Михайло Кравчук, Марія Підкалюк — Вінниця; Антоніна Коцур, Арсеній Ленерер — Вінницька обл.; Ольга Кочерга, Василь Кочерга, Олександер Кочерга — Донецьк; Іван Бондаренко, Анатолій Ветринський — Донецька обл.; Антоніна Джеголя — Чернівецька обл.; Михайло Нагірняк, Зінаїда Флорескул — Одеська обл.; Клавдія Маликова, Антоніна Бондаренко — Харків.

Москва нагородила Чаушеску орденом Леніна

Київ. — Київська газета „Радянська Україна" у числі з 2-го серпня ц. р., інформуючи про перебування в СССР Ніколаі Чаушеску, генерального секретаря румунської Комуністичної партії, і переведені ним розмови з Леонідом І. Брежнєвим у Криму пише, що на закінчення розмов генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Брежнєв нагородив румунського „гостя" орденом Леніна, виголосивши при тому коротку промову з похвалами на адресу Чаушеску за його заслуги „в справі розвитку братерської дружби і співробітництва між народами СССР і СРР".

Використовуючи нагороду, Брежнєв намагався надати важливости цій церемонії і хотів запевнити румунського гостя, що совєтські комуністи мають великі „симпатії" до їхніх румунських партнерів. „Ми неухильно прагнемо, — заявив Брежнєв, — щоб різноманітні за змістом радянсько-румунські відносини надійно служили інтересам соціялістичного і комуністичного будівництва, дальшому зміцненню соціялістичної співдружності, справі миру в усьому світі".

На церемонії вручення ордену для Чаушеску були приявні із совєтського боку міністер закордонних справ Андрей Ґромико, асистент Брежнєва А. І. Блатов, а також міністер закордонних справ Румунії Ш. Андре і дорадник Чаушеску К. Мітя.

ЗСА засудили брутальну поведінку корейської поліції

Вашінгтон. — Уряд З'єднаних Стейтів Америки гостро засудив брутальну поведінку південнокорейської поліції, яка усуваючи демонстрантів з приміщень Нової Демократичної партії в Сеулі, вживала надмірної фізичної сили, в наслідок чого одна жінка померла, а кільканадцять осіб поранено.

Речник Державного департаменту Томас Рестон заявив кореспондентам, що уряд ЗСА розслідує тепер справу акції поліції в квартирі згаданої опозиційної політичної партії, яка розпочалася тоді, коли поліція намагалася усунути страйкуючих жінок текстильної фабрики, що протестували у приміщеннях і на сходах головної квартири Нової Демократечної партії.

„Немає сумніву, — заявив в розмові з кореспондентами Томас Рестон, — що сеульська поліція вдалась до надмірної і брутальної акції", додаючи, що американський уряд надіється, що корейський уряд вживе усіх заходів, щоб покарати винних за цю акцію.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бойки і лемки — племена з Місяця

Комуністичні володарі у Польщі перейняли вірно і льояльно різні тези національної політики від своїх попередників з часів Вінкентія Вітоса чи „санації" за режиму Пілсудського. Пригадуємо, що у передвоєнній Польщі міністерство освіти й віровизнання, яке насправді керувалося принципами, що їх встановляв департамент безпеки у міністерстві внутрішніх справ, підтримувало православ'я на Лемківщині та водночас переслідувало Українську Католицьку Церкву у Східній Галичині. Маленькі літери „гр.к." — „греко-католик" були синонімом українства і стягали на їх власника всі наслідки, що їх диктувала політика національної асиміляції: студентів, які були „гр.к." не допускали на медичні і технічні студії, вчителів переносили на далекі землі в корінній Польщі, суддів звільняли з посад, навіть возьним і службовикам на найнижчих ступнях затруювали життя, силуючи змінити „гр.к.". на „римо-кат."

Друга світова війна з її страхітливими наслідками, хвиля націоналізму, що пішла по всьому світі, деколонізація Азії й Африки та Океанії, все воно не мало великого впливу на світогляд поляків. Правда, вони ненавидять Москву і це наявно виявилося за недавньої подорожі Папи Івана Павла II до Польщі. Сотні тисяч поляків, які літаками, поїздами, автами, автобусами, візниками і пішки мандрували, щоби побачити „свого" Папу, робили це не так з релігійних спонук і навіть не так з любови до „свого" Папи, як задля демонстрації проти зненавидженого режиму, що слухає наказів з Москви.

Маленька книжечка, яка перед нами, дає яскраве свідоцтво правди цим нашим твердженням. „Крайова видавнича агенція" у Ряшеві видала 68-сторінкову брошуру „Музей народної архітектури в Сяноку" німецькою і англійською мовами про архітектурні пам'ятки на Засянні. І ось маємо там такі куріози, як писання про „Етнографічні групи „Бойки" і „Лемки"," але звідкіля вони взялися, які це „етнографічні групи", чи це окремі народи з Марса або Місяця, чи племена з часів мандрівки народів — нічого там не сказано. Подано цілу низку прегарних світлин старих українських церков та селянських хат. Ані слова про їхнє походження, зате є про ту саму церкву в селі „Ґронжова" (це вже позмінювані, тобто спольонізовані назви на місце прадавніх історичних назв, що їх треба було залишити з пошани до минулого), в німецькому перекладі пишеться „ґріхіш-католіш", — але в англійському перекладі, рахуючи, видно, що англомовний читач це анальфабет, сказано про ту саму церкву „ортодокс"! Пишучи про Сянік і тамошній музей народнього мистецтва чи тільки архітектури, заснований у 1958 році, ні словом не згадано, що в тому Сяноку ще далеко перед вибухом Другої світової війни заснував був Музей мистець Лев Ґец, пізніший професор Академії мистецтва у Кракові, колишній Український Січовий Стрілець, що його чудовий альбом із стрілецькими рисунками щасливо вдалося перевезти до Риму.

У вступі до обговорюваної книжечки згадано про „гірські групи бойків" і замешкалих у Бескидах „лемків" — це все про їхнє етнічне походження...

Відомо, що найбільш характеристичною рисою національної політики передвоєнної Польщі була її глупість. Комуністична влада дала дозвіл на заснування „Українського культурно-суспільного товариства" з осідком у Варшаві, яке видає тижневик „Наше Слово" та щорічні календарі-альманахи, інколи навіть із вартісним інформаційним матеріялом з ділянки української літератури і мистецтва. Але поза тим у Польщі існує надалі протиукраїнський дух і його годі записувати виключно на рахунок диктату з Москви. Бо Москва не диктує, щоби у польських школах заводити ненависницькі супроти українців книжки, як обов'язкову лектуру, і Москва не диктує, щоби писати про „лемкі" і „бойкі", як „етнографічні групи" без натяку на існування українського народу.

Цікава річ: у Польщі появляються книжки з ділянки українознавства, що їх ніяк не перепустила би цензура в „самостійній" УССР. Є в Польщі фахівці, які спеціялізуються в україністиці. З Польщі прибувають інколи на Захід професори, які здають собі справу, що польсько-українське порозуміння — це питання „бути-не-бути" майбутньої і Польщі і України. Існує поважний гурт польських публіцистів згуртованих довкола паризької „Культури", які від років пропагують цю концепцію, як єдину правильну: прометеївську концепцію солідарности поярмлених Москвою народів, які тільки у спільному фронті можуть забезпечити свою державну незалежність від Москви. І поруч із цим продовжується такі нісенітниці, як цитована брошура, і продовжується атмосфера, в якій виселені на захід лемки бояться говорити голосно по українськи.

Дійшло до непорозуміння між західніми вченими і совєтськими властями

Москва. — Уряд Совєтського Союзу відмовився дати дозвіл проф. Александрові Лернереві, науковцеві - дисидентові, взяти участь в міжнародній конференції спеціялістів політичних наук, яка, як відомо, відбувається тепер у Москві. Голова президії конференції, проф. Джон Е. Трент з Оттави, Канада, не погоджуючись із совєтським становищем твердить, що запрошення для проф. Александра Лернера, який тепер живе в ЗСА, є важним, не зважаючи на застереження совєтських чинників.

Проф. А. Лернер, якому минуло 66 років життя, був звільнений з праці в Науковому Інституті в Москві після того, як вніс прохання на виїзд до Ізраїля. На підставі, мовляв, що він не є членом Асоціяції Політичних Наук СССР, совєтські урядові чинники оспорюють його право брати участь в міжнародній науковій конференції. Але організатори цієї конференції заявили, що вважають запрошення для проф. Лернера легітимним, бо він є автором наукової праці, а саме математичної аналізи соціяльних і політичних систем. Цю працю він написав тоді, коли ще жив в СССР. „Ми погодились, щоб відкинути совєтське твердження", — заявив Джон Трент кореспондентам.

О. Зеленецький

СИЛА І СЛАБІСТЬ КИТАЮ

Китай і далі є предметом великого політичного та економічного зацікавлення у світі. СССР уважає Китай своїм найбільшим потенціяльним противником, не тільки як силу, що в недалекому майбутньому відіграватиме важливу ролю у світі як ще одна надпотуга, але великою мірою також і тому, що китайський комунізм уважають у Москві конкурентом совєтської комуністичної системи, яка, на думку совєтських керівників, має бути єдиною базою для майбутнього комуністичного ладу у світі. У зв'язку з тим СССР намагається всіма силами мобілізувати проти Китаю увесь комуністичний світ і одночасно взяти його політично в кліщі; підтримуючи імперіяльні заходи В'єтнаму, побудувати „великий" Індокитай. З другого боку західній світ, враховуючи перспективні можливості політичного та економічного розвитку Китаю, великою мірою підтримує пляни господарського розвитку Китаю, розроблені сучасним помаоїстським керівництвом; це пов'язане з надіями не тільки знайти союзника в боротьбі з агресивно-світовими плянами СССР, а й з можливостями знайти великий ринок збуту.

Проте, беручи до уваги сучасний стан економіки Китаю, треба сказати, що цей великан з-понад 900-мільйоновим населенням, стоїть ще на дуже слабких ногах. І цим можна пояснити великою мірою сучасну зовнішню та внутрішню політику китайського керівництва. Незважаючи на останній конфлікт з В'єтнамом, який був радше визовом киненим у бік Москви, уся китайська політика скерована сьогодні на здійснення економічного розвитку Китаю. Усі інші проблеми, в тому навіть і кофлікт з СССР, зійшли на другий плян. Більше того, погодження Пекіну сісти за стіл з Москвою у справі нормалізації міждержавних стосунків є тільки доказом, що для Китаю будь-які глибші конфлікти міжнародного політичного характеру сьогодні небажані.

Підтверджують це і статистичні дані про виконання господарського пляну за 1978 рік, опубліковані китайським керівництвом, яких, починаючи з 1959 року, не публікували, вважаючи великою таємницею. Згідно з американськими даними, опублікована в Китаї статистика в... відає дійсності. Вона вказує на те, що Китай протягом останнього часу переборов кризу, пов'язану з „культурною революцією" і домігся досить великих господарських досягнень. Так, наприклад, він займає третє місце за видобутком вугілля, п'яте в галузі виробництва сталі і перебуває між десятьма країнами за видобутком нафти. А проте, на думку американських економістів, Китай все ще є бідною країною. Статистичне бюро ЗСА повідомляє, що середній дохід китайців становить всього 405 дол. на рік. Проте це не стосується китайських селян, дохід яких минулого року дорівнював всього 46 дол. Правда, треба при тому враховувати, що в Китаї надзвичайно низька оплата за квартиру, ціни на харчі дуже низькі, до того ж селяни отримують свій дохід натурою і мають присадибні ділянки. Але все таки, такий стан вказує, що сотки мільйонів китайських селян живуть на грані нужди. Про бідність країни свідчать також і загальнодержавні бюджетові витрати. Національний бюджет Китаю за минулий рік становив 71 мільярд долярів, це приблизно стільки, скільки витрачує на рік лише одне американське міністерство здоров'я, освіти та соціяльного забезпечення.

Беручи до уваги проблеми дальшого розвитку економіки Китаю, китайське керівництво опрацювало широкий плян господарського розвитку країни. Згідно з опублікованим в „Пекінг рев'ю" (з 24 липня 1979 року) даними, сільсько-господарське виробництво країни має збільшитися на 4 відсотки, легка індустрія — на 8,3 відсотки, важка індустрія — на 7,6 відсотків. Згідно зі статтею, основні сили мають бути скеровані на посилення сільсько-господарської продукції, передусім на механізацію цієї продукції. В іншій статті („Пекін рев'ю" з 17 липня ц. р.) пишеться про необхідність підвищення прибутків селян, при чому тут береться до уваги також і селянські присадибні землі. Друге місце після сільського господарства займає легка індустрія, що вказує на бажання китайського керівництва забезпечити за китайцями відповідну кількєть товарів широкого вжитку. Щойно на третьому місці пляну на 1979 рік стоїть важка індустрія. Це вказує, що китайські комуністи не хочуть робити помилок СССР, який розвивав і далі розвиває важку індустрію коштом сільського господарства й легкої індустрії.

Бажаючи включити в китайську економіку закордонний капітал, друга сесія Всекитайських зборів народних представників, яка нещодавно закінчила свої наради, схвалила закон про так зв. мішані господарські об'єднання, основані на китайському та закордонному капіталі. Таким чином китайські комуністи хочуть приспі-

(Закінчення на стор. 5)

Микола Химич

МОЄ СЛОВО ПРО 8-МУ СЕСІЮ

(2)

Зі звітних доповідей Президента, Прем'єра та міністрів довідалися, що за період між сесіями на зовнішньому відтинку ДЦ брав участь на одній міжнародній конференції у Женеві та була влаштована зустріч Президента з визначними особами у Вашінгтоні, а на внутрішньому: відновлено діяльність М-М Академії Наук, придбано у власність ДЦ будинок у Філядельфії, створено інститут Петлюри та військовий інститут, створено Світове об'єднання Т-ва Прихильників УНРеспубліки, а найголовніше це те, що Президент признав наявність кризи в середині Державного Центру.

З цією кризою теж не все ясно, хоч говориться і пишеться багато всіляких нісенітниць: про якісь спеціяльні секрети, про якийсь лист, у якому пропонувалося перевести чуть не державний переворот, про надзвичайну силу двох партій в членстві УНРади, які могли б зруйнувати ДЦ. Тому я у своєму виступі сказав, що з огляду на такий стан можна припускати, що кризу створив сам ДЦ по такій схемі:

а) Президія УНРади, яка займалася справою консолідації, відступила від правил, якими треба користуватись при таких переговорах і відновила у членстві дві партії, оминаючи сесію.

б) Уряд радикально заарегував на це і постановив, у згоді з президентом, розпустити УНРаду.

в) А крім того Президент оголосив себе доживотним президентом.

Як можна розпустити УНРаду, оголосити себе вічним президентом, присвоїти собі право реґулювати вибраними делеґатами, то чи не можна було все це зробити простіше, тобто тимчасово, до наступної сесії, уневажнити постанову Президії УНРади? Відповіді на це не було.

Висловив я також побажання, щоб ДЦ не займався справами консолідації. Її ніколи не було й ніколи не буде, а будуть завжди обвинувачувати ДЦ, а не партії. Нехай партії поміж собою сконсолідуються й приходять працювати, якщо їм відповідає діяльність ДЦ.

Головне завдання сесії — обговорити основні зміни до Тимчасового закону, конкретно дві його статті:

1. доживотність президента,

2. що вибраних (платниками Національного датку 22 січня) членів УНРади має ще затвердити президент.

Ще до розгляду змін у Тимчасовому законі: у дискусіях по доповідях тільки два делегати — Іван Луцишин (партійний сектор) та автор цього допису (виборчий сектор) — висловилися проти нього. Одначе, як виявилося пізніше, ці виступи не мали ніякісінького значення і були непотрібні. Навіть непотрібна й коштовна сесія. **Закон уже раніше змінено.**

Тут треба ще дещо пояснити. Напередодні сесії (13.VI) кабінет міністрів цілий день і півночі засідав. Що там розглядалось делегатам так і залишилося невідомо, у всякому разі мені. Тільки значно пізніше, коли газета „Новий шлях" (Торонто) в числі з 27.VII повідомила, що ред. Гайвасові за допомогою своїх прихильників вдалося провести деякі поправки у змінах до Тимчасового закону. Ярослав Гайвас на засіданнях сесії не виступав, навіть з якоюсь дрібною реплікою. З цього виходить, що той диктаторський закон змінено на засіданні кабінету.

На третій день правнича комісія приступила до триразового читання, буцім то нею переробленої редакції змін до Тинчасового закону. Статтю про доживотність президента замінено виборністю його на 5 років і право на переобрання. Другу статтю перероблено в тому сенсі, що не президент, а виборча комісія має право відкидати вибраних делегатів, якщо існуватимуть відповідні причини. Я запротестував проти такої редакції, а Прем'єр захищав її. Між нами виникла неприємна дискусія, але все скінчилося добре: цю статтю відкинули цілком.

Коли було закінчено з поправками до Тимчасового закону, то я попросив, щоб прочитали увесь закон, бо думав, що не тільки я, а й другі делегати не знали як же той зі змінами Тимчасовий закон виглядає. Голова президії відхилив це прохання через брак часу.

Після цього я вніс пропозицію, що поскільки т. зв. диктаторський закон відкинуто, то може б ми повернулись до Закону 1948 року.

У нас чомусь завівся дивний звичай, що якщо запропоновану пропозицію ніхто не підтримає, то її не приймається до уваги. Мою пропозицію ніхто не підтримав і справа на тому скінчилася. Зміни до Тимчасового закону прийняли одноголосно.

Вперше на цій сесії на Голову УНРади виставлено два кандидати. Виборча комісія виставила п. Гайваса, а делегація УРДП — п. Біляїва. Перед голосуванням допущено агітацію за кандидатів. За п. Гайвасом промовляли: п. Мельник, п-і Букшована і я. Я був за п. Гайвасом не тому, що він буде ліпшим головою, а тільки тому, щоб до керівних осіб увести нових людей і цим самим вийти із самоізоляції. Володимир Біляїв одержав 28 голосів, а Ярослав Гайвас — 20. Такий рахунок оголошено зараз після голосування. Тепер подаються інші цифри.

На віцепрезидента виставлена одна кандидатура — п. Степаненко. Проти нього говорилось і за і проти. Проти мотивувалось тим, що два головні керівники ДЦ належать до одної партії. Пан Степаненко заявив, що як його виберуть віцепрезидентом, то він вийде з партії. Почекаємо.

У ДЦ виробилося правило: кілька осіб обіймає всі становища. Одна особа набирає на себе кілька обов'язків. Більше того, одні і ті ж особи належать до виконавчої влади (міністри) й законодавчої влади (члени УНРади, члени Президії УНРади).

Цим разом Президента і віцепрезидента вибрано не одноголосно.

П. С. Як уже цей допис був написаний, „Бюлетень Українського Інформаційного Бюра" ч. 6-317 подає, що зміни до Тимчасового закону були запропановані Урядом у порозумінні з Президентом і Віцепрезидентом.

Ігор Качуровський

ДРАМА „ГЕТЬМАН" ПОЛЯ ДЕРУЛЄДА

(Бесіда в Україну через „Радіо Свобода")

На полицях закордонних книгарень з'явилася нова книжка — драма „Гетьман" французького письменника Поля Дерулєда в українському перекладі Софії Наумович.

Ім'я Поля Дерулєда ледве чи відоме сучасному читачеві в Україні. Але насамперед хочу зупинитися на питанні: відколи українська тематика потрапляє у світове письменство?

Звичайно, першим, хто писав про Україну, називають Вольтера, але Вольтер писав не мистецький твір, а історію Петра першого. У поемі „Аксель", шведського романтика Теґнера, — героя, що іде від Карла XII-го, з Бендер до Стокгольму, з таємним листом, оточують і ранять вороги „на українському кордоні". Але національність героїні, Марії, скільки пригадую, не названа. Чіткіше українська тематика виступає в поемі „Володимир Великий", — іншого шведського романтика Еріха, Юхана Стагнеліюса.

Від Байрона, в европейському мистецтві (не лише в літературі, а й у малярстві та музиці), починається мода на „Мазеп". Тут можна назвати однойменні драми Юліюша Словацького й Рудольфа Ґотшаля та однойменні поеми Джоржа Байрона й Віктора Гюго. Між іншим, у московських енциклопедіях наших часів немає й згадки про те, що Ґотшаль написав „Мазепу". А в „Українській радянській енциклопедії" немає навіть імени автора.

Щодо Поля Дерулєда, то його ми взагалі не знайдемо в совєтських джерелах: ні в „Литературной энциклопедии" 30-их років, ні в недавній „Краткой литературной энциклопедии" не кажу вже про т. зв. „Українську энциклопедии"! Це виразна й недвозначна „кара мовчанням". Досі я говорив, у моїх бесідах, про „кару мовчанням" лише супроти українських письменників (як Хвильовий) та діячів мистецтва. Тепер маємо нагоду переконатися, що цю кару застосовують і до чужинців: супроти всіх, кого цікавила Україна, хто мав до неї симпатії.

Ім'я Поля Дерулєда, натомість, спокійно фігурує у старій, дореволюційній „Енциклопедії" Брокгавза і Єфрона. Там читаємо: „Поль Дерулєд — французький поет і політичний діяч. Вивчав правничі науки та залишив їх, захопився літературною працею. 1867 р., під псевдонімом „Жан Ребель", він друкував вірші в „Рев'ю насіональ", поставив на сцені „Французького театру" віршовану одноактівку „Жуан Стреннер". У війні 1870 р. взяв участь як доброволець, був поранений під Седаном і потрапив до полону, утік, і знову брав участь у воєнних діях, та у придушенні „Паризької комуни"..."

Дерулєд, як політичний діяч, належав до „правих". Він організував, з метою реваншу, „Лігу патріотів". Задля створення антинімецького політичного фронту, їздив до Туреччини і Росії, якийсь час був сенатором. До його кантати „Вів ля Франс" написав музику відомий композитор Ґуно. Та найбільший, бурхливий успіх припав на долю драми Поля Дерулєда, — саме оцього „Гетьмана", що його переклала для українців за кордоном журналістка Софія Наумович.

„Гетьман" Дерулєда — це драма у п'ятьох діях. Час дії — перша половина 17 ст. Місце дії — Люблин та різні місцевості в Україні. Тематика драми пов'язана з визвольною боротьбою українського народу. Старий козацький гетьман, Фрол Ґераш, його донька та молодий козацький ватажок Стенько, живуть у почесному полоні при дворі польського короля. Ґераша кличуть в Україну очолити протипольське повстання, але він, після попередніх

(Закінчення на стор. 5)

Дора Рак

ПОЇЗДОМ З ФРАНКФУРТУ ДО ВІДНЯ І МЮНХЕНУ

(4)

Серію привітів розпочав мгр Антін Мельник, голова ЦПУН, складаючи признання організації ОУЖ за цінну громадську працю та за співпрацю з Центральним Представництвом і вказав на важну ролю жіночих організацій у закріпленні почуття одности поміж українськими поселеннями. Дальші привіти (деякі получені з ювілейними дарунками) передали: Ліда Дяченко від СФУЖО, представники організацій: Н. Курляк (Бельгія), М. Митрович (Франція), А. Остапюк (Великабританія), К. Починок (Англія), М. Саляк від Краєвої Пластової Старшини та Д. Рак (особистий привіт як однієї з основниць ОУЖ і колишній статутовій референтці). Письмові привіти прислали Владика Кир Платон та Степан Мудрик, голова КОУГЦу. На закінчення ректор УВУ Володимир Янів вітав присутніх як господар дому, радіючи, що жіноцтво заповнило порожні ще залі — перед початком літніх курсів.

Ділова частина охоплювала звіти делегаток з таких Відділів: Бравншвайґ, Дісельдорф, Гамбурґ, Ганновер, Людвіґсфельд, Мюнхен і Штутгарт, які дали перегляд праці у різних ділянках. І так у виховній ділянці опікуються школами українознавства (3) та провадять садочки (3), влаштовують імпрези для дітей та включилися у працю з нагоди Року Дитини; в суспільнім секторі опікуються хворими, немічними і старшими; ведуть акції в обороні церкви і переслідуваних, переводять збірки на різні цілі, опікуються могилами, відзначують національні свята, влаштовують товариські зустрічі тощо.

Праця утруднена ще й тим, що більшість членів розпорошені у віддалених місцях і не мають домівок. Але жінки тримаються своєї організації, часом — за словами делегатки зі Штутгарту п-і Н. Цюри — заохочуючи себе приманливою обіцянкою „як умреш, то дадуть ті файний вінок".

Загальну характеристику діяльности за останні три роки подала голова Ольга Штайнер, вказуючи на зростаючі трудноші, бо старше членство відходить, а організаційне роздріблення розпорошує роботу, одначе — підсумовуючи — ствердила з питомим їй оптимізмом, що варто працювати, бо в загальному З'їзд 1979 року виказує таку саму кількість Відділів і делегаток. Об'єднання начислює 227 членів у дев'ятьох Відділах, крім цього є ще три представництва.

До важніших плянів належать ведавничі справи. Квартальник ОУЖ „Жіночий інформаційний листок" (ЖІЛ) під редакцією Олени Юрченко перестав виходити, замість нього видано в 1979 році перше обширне число „Інформаційного Листка Головної Управи" (27 сторінок), зредаговане колегією в складі: Ірина Козак — голова, Дарія Ребет і Осипа Демчук — члени. Другий проєкт — це видання ювілейного „Збірника ОУЖ", що був запланований в 25-ліття, одначе припізнився з різних причин аж до 35-ліття. Кінцеву редакцію цієї публікації, що подає історію ОУЖ на основі матеріялів зібраних Іриною Павликовською та з використанням архіву ОУЖ, переводить мгр Д. Ребет. Кошти Збірника виноситимуть понад 5,000 нім. марок, з чого половину вже зібрано, деякі гроші є на фонді ім. І. Павликовської (в СФУЖО), а решту треба б дозбирати. (Датки можна пересилати на адресу: Ukrainischer Frauenverband, Haus der Begegnung, Rumfordstrasse 21, 8000 Munchen 5, West Germany).

Програмову доповідь на З'їзді прочитала мгр Ірина Спєх на тему „Дитина — наша надія й наше майбутнє". Нав'язуючи до 1979 Міжнародного Року Дитини, п-і Спєх розглянула можливості переведення в його рамках програм з перспективи Українського Року Дитини у двох аспектах: положення українських дітей за залізною заслоною і положення української молоді поза межами України, зокрема в Німеччині. Бо, як сказала доповідачка, „життєві обставини наших українських дітей чи в домі неволі за залізною заслоною, чи тут, на чужині, є повні труднощів і проблем", пробуючи проаналізувати їх і шукаючи способів, як винести на міжнародній форум русифікаційну загрозу з одної сторони, а з другої як зберегти молодь на чужині (точніше в доповіді обмежувалося до Німеччини) перед наступаючою асиміляцією. Доповідь Ірини Спєх на З'їзді ОУЖ і доповідь Дарії Ребет на конференції СФУЖО взаїмно себе доповнювали, тож і широка дискусія переведена на ці теми немов би вичерпала всі питання учасниць обох нарад.

Після звітів Контрольної Комісії на пропозицію номінаційної комісії З'їзд вибрав нову Управу ОУЖ на трирічну каденцію в такому складі: Ольга Штайнер — голова, Ірина Козак і Валентина Терешкун — заступниці, Ірина Спєх, Осипа Демчук, Дарія Ребет, Мелянія Ткаченко, Марія Кашуба — члени управи, та контрольну комісію: Ольга Пеленська, Ірина Леник, Марія Сімків. Пані Штайнер є рівночасно заступницею голови СФУЖО на Европу.

Перед закінченням нарад, д-р Вол. Янів, ректор УВУ, подав додаткові інформації про Університет і його найважливіші завдання, які включають: ведення університетських курсів, видавничої діяльности та влаштування наукових зустрічей з чужинецькими університетами (Сорбонна в Парижі, університет в Штутгарті тощо), й передав Управі Збірник Івана Франка в французькій мові: „Actes de la Journee Ivan Franko" (Sorbonne, le 12 novembre 1977).

Ухваленням резолюцій, які охопили головні напрямні діяльности ОУЖ на майбутній період, закінчено ділово переведений З'їзд.

(Кінець)

Трентонський Фестиваль

Серед повені різнородних фестивалів, столичне місто Трентон, діждалося також свого відзначення, що під назвою „Спадщинного Фестивалю" — „Герітедж Дейс Фестіваль" — відбувся тут в суботу й неділю, 9-го й 10-го червня ц. р. при співучасти понад 60 тисяч осіб.

Погляньмо назад:

Місто постало в 1680 році. В тому році барлінгтонський Квейкер, на ім'я Маглон Стейси, побудував над водоспадом потоку Ассампік, що вливается до ріки Делавару, водний млин. У 1685 році довкола його млима й садиби постала невеличка оселя, що з кожним роком щораз більше розросталася. У 1714 році Стейси продав свою посілість „Над Водоспадом" Вілліямові Трентонові, що був шефом юстиції стейту Ню Джерзі. В нього й пішла назва „Трентонтавн", або скорочено-Трентон. На конгресі у 1783 році нюджерзькі делегати запропонували Трентон на осідок федерального уряду, що й було взяте до уваги, бо в 1784 році конгрес коротко засідав в Трентоні. У 1790 році Трентон став осідком стейтової легіслятури, а в 1792 році, одержавши статус міста, назначено його столицею стейту Ню Джерзі.

Місто розположене на горбовині лівого берега Делавару, що тут починается судноплавною річкою, при головному шляху — „Лінкольн гайвей" ч. 1. та побіч нюджерзького „тирнпайку", на 30 миль північно-східнього напрямку від Філядельфії та на 55 миль на південний захід від Ню Йорку. Догідний транспорт водним, повітряним, залізнодорожним, автомобільним шляхами зі самих початків сприяла розвиткові міста то його індустріялізації. Трентон віддавна славився як осередок важкої й легкої промисловости, в якій була затрудена майже половина всього населення, що в 1930 році нараховувало — 124 тисяч, в 1940 році-125 тисяч, в 1950 році — 128 тисяч, в 1960 — 145 тисяч та в 1970 році біля 150 тисяч душ. Одна третя частина населення це здебільша еміґранти з різних европейських країн: українці, поляки, словаки, німці, мадяри, жиди, італійці, греки, британці, ірляндці, французи. Решта, це давні поселенці з великою домішкою чорного та щораз більше напливаючого порторіканського елементу.

На залізнодорожному мості, що сполучує нюджерзький стейт з пенсильванським, і яким походить головне залізничне сполучення Півночі з Півднем: Монтреаль — Бостон — Ню Йорк — Філядельфія — Вашінгтон — Маямі освітлений транспарант з написом: „Трентон мейкс — Ворд тейкс" (Трентон продукує — світ консумує) — ще й сьогодні голосить всім про колишню славу міста. А й було ще донедавна в Трентоні перед світом чим похвалитися: потужні заводи й фабрики залізнодорожних і судноплавних споруд, будови мостів, трансокеанічних підводних каблів, телефонічних дротів, гончарні, фабрики порцеляни, лінолеум і пластичних продуктів, ґумових продуктів, холодільників,електричних знарядь, філіяли „Дженерал Моторс" й „Дженерал Електрік",виробництво косметиків і медикаментів, мануфактурні й конфекційні фабрики, швейні, майстерні в яких вироблялися військові уніформи, парашути, одяги для цівільного населення, спортовий виряд зі шкіри й пластику тощо. Великі магазини й крамниці, „департмент сторес" — були колись справжньою прикрасою міста. Сьогодні, по деяких фабриках осталися лише спогади...

Та як осідок столиці стейту Ню Джерзі — місто все ж таки живе та проявляє у різних аспектах своє існування. Доказом цього є: три коледжі, велика кількість бібліотек, музеїв, історичних пам'яток, парків, шпиталів, банків, доми для бездомних дівчат, школа для глухонімих, психіятричний шпиталь, суди, тюрми, публічні й парохіяльні школи та біля 100 церков різних християнських деномінацій і жидівських божниць та вільномулярських святинь. На згарищах та звалищах старих будинків неначе гриби по дощі, виростають модерні, великі будівлі для користування стейтової адміністрації, що разом з модерними паркувальними площами й будинками надають містові культурний та упорядкований вигляд.

Не менше значення має місто з історичного погляду й недаром звуть Трентон „пупцем Америки". Тут, в навечір'я Різдва Христового, 25-го грудня 1776 року, Юрій Вашінґтон здобув одну із перших перемог над британцями. Зібравши недобитків свого, до краю виснаженого битвами війська, кількістю 2,500 баґнетів, під командуванням генералів Джана Салліванa й Натанєля Ґріна, перейшов річку Делавар з пенсильвенійського берега, в місці, що сьогодні має історичну назву „Вашінґтон Кроссінг (8 миль північніше Трентону). потайки напав на залогу міста, зложену з наємних гессенських вояків, кількістю 1,500 мужів під командуванням генерала Раґля. У кривавій битві полягло 100 гессенців, а іхній командант Раґль був смертельно поранений. Ця переможна битва сповила новим бойовим духом й настроями не лише самого Вашінґтона, але й його решту вояків, що кількістю 6.000 баґнетів окупували Трентон 30-го грудня та 2-го січня 1977 року в переможному бою з наступаючими з поблизького Прінстону (10 миль південніше Трентону) британцями, числом 7.000 вояків, під командуванням Лорда Корваліса — здобули чергову перемогу. Ці дві баталії були початком створення незалежности Америки. На місці де відбувалися бої, вдячні американці — мешканці Трентону, побудували за старим зразком військові касарні під назвою „Олд Барракс", відновили будиночок в якому була головна ставка Вашінґтона, а йому самому поставили пам'ятник — обеліск, що є атракцією для мешканців міста й туристів.

Українці в Трентоні

Беручи за основу статистичні дані із трьох українських церковних парохій, нас небагато. Яких 2.000 душ, які згуртовані побіля найстарішої української православної церкви Пресвятої Трійці (1919 р.), української-католицької церкви Св. Свм. Йосафата (1949 р.) та української-православної церкви Св. Юрія Переможця (1953 р.). Четверта церква „візантійського обряду", Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, побудована за гроші українських поселенців, головно зі Закарпаття, на переломі 1900 року, найстаріша й найбагатша в Трентоні, з величавим храмом й великим будинком цілоденної школи, яку посвятив в 1910 році Слуга Божий Андрей, галицький митрополит Кир Шептицький, наслідком несприятливих умовин, опинилася під адміністрацію мунгульської архиепархії.

До 1950 років, тобто до припливу нових поселенців міста поміж „політичної іміграції" в Трентоні діяли: два відділи УНСоюзу, по одному відділові СУК „Провидіння", УБС та „Народної Помочі", Церковне сестрицтво і братство при церкві Пресвятої Трійці та ... „Український Громадський Клюб", де за гроші „милої матушки Москви" затроювали душі нашим людям несовісні комуністичні прихвостні. Та з „припливом нової крові" в роках 1948 — 1952 в місті закипіло організоване церковне, релігійне та громадське й якщо хочете то й політичне життя. По „Громадському Клюбові" й сліду не стало. Пожвавлено діяльність забезпеченевих установ, церковних братств і сестрицтв та побільшено їхнє членство. Неначе гриби по дощі поставали нові установи й організації: Відділ УККА, відділи: ОУА „Самопоміч" й Федеральна Кредитова К—ва „Самопоміч", СУА, ООЧСУ, ОДВУ, ОДУМ, АУА з його пресовим органом „Наш Голос", Пласт, СУМА, ОЖ—ООЧСУ, Патріярхальне Т-во, УПА, УД—УНА, Спортові Т-ва „Стріла" й „Тигри" й останнє, найновіше надбання УНДім, з власним „наполеонівським" будинком, присадибною землею-парком, спортовою площею, мешканевими будинками та вищими клясами Школи Українознавства, що поруч парохіяльних шкіл при трьох церквах, стоять на сторожі збереження української молоді від асиміляції, передаючи їй навчання і знання про Україну. Не позаду стоять і господатчо-фінансові підприємства: декілька добре просперуючих барів — ресторанів, крамниці, будівельні приватні підприємства, „брокери", „ріл-естейтори", власники парцель і чиншових домів, автомобільні ґаражі тощо. До давньої, багатої й добре діючої фабрики парашутів, власниками якої є українського походження підприємці. В останньому часі прибувають нові фабрички, майстерні й виробництва, власниками яких є молоді, свідомі свого походження й приналежности інтеліґентні люди. Відсутність загально практикуючих лікарів й адвокатів — українців, дається одначе, дошкульно відчувати.

Спадщинний Фестиваль

Щоби рятувати місто від занепаду — напередодні 300- ліття Трентону, підприємчиві члени управи міста, задумали зорганізувати „Спадщинний фестиваль". І це їм повністю удалося. На протязі двох днів, 9-го й 10-го червня ц. р. перехрестя вулиць Броад і Стейт на т. зв. „Каммонс", здовж фронт вулиці і в „Мілл Гілл Парку" (де колись, в початках існування міста, стояв млин Маглона Стейси) — загуло як в уликах. Станки, страґани, шатра, прилавки, відкриті столи, аж виґинались від всякого краму: народних одягів, скатертей, килимів, ручних робіт, мистецьких картин, книжок, пропаґандивних матеріялів та національних страв, що їх виставили та на всякий лад захваляли і продавали неструджені пані, панове й молодь-співучасників і співорганізаторів фестивалю: українці, поляки, німці, словаки, мадяри, італійці, французи, греки, ірляндці, шкоти, жиди, порторіканці й негри. На спеціяльно для цієї цілі построєній естраді протягом суботи й неділі, 9-го й 10-го червня, описувались своїми концертами, хорами сольоспівами, оркестрами й танцями вищезгані національні групи. До погідних настроїв серед організаторів і відвідувачів фестивалю, яких за обрахуваннями поліції й преси було в обох днях понад 60 тисяч, причинилася гарна, соняшна погода, порядкова поліція, музика, концерти й пописи на естраді. Но формальному відкритті фестивалю були приявні представники стейтової й міської адміністрації під проводом губернатора Бернарда Бирна й посадника міста Артура Голленда. Місцева американська преса — два щоденники „Трентоніян" й „Трентон Таймс", накладом вище 100.000 примірників та телевізійні передачі, напередодні, під час та після фестивалю, на всі лади сприяли цій небувалій досі імпрезі.

Українська група, що мала свої станки в догідному місці „Мілл Гілл Парку", з великим написом „Україна", списалася якнайкраще. Доказом цього була перша нагорода (з усіх трьох!) за „автентичні народні одяги" у висоті 100 дол. та грамота з похвалами. Ця група діяла під омофором Відділу УККА в такому особовому складі: голова: Андрій Галайдіда, що заступав в Діловому Комітеті Відділ УККА й осередок СУМА, заступник голови й писар: інж. Євген Кальман (ОДУМ), члени: Марія Глушок (Пласт), Оксана Микитин, Богданна Осадца (19-ий Відділ СУА), Наталка Кузик, Тамара Веремієнко, Леся Городиська (11- ий Відділ СУА), Люба Гоянюк, Марія Кардаш (ОЖ—ОО - ЧСУ), Надія Фат (Сестрицтво при парохії св. Юрія Переможця) та Ярослава Лабка (Сестрицтво при парохії св. Йосафата). При станках дижурували з обох відділів СУА, ОЖ-ООЧСУ та обох церковних сестрицтв, продаючі різні українські страви і печиво а їм допомагали пластуни, сумівці й одумівці. Всі інформаційно-пропаґандивні написи виконав Іван Микитин. Станки построїв Володирир Литвин. Про постачання американській пресі інформаційними матеріялами подбали Марія Глушок й Орест Копаниця. Марія Городиська продавала й показувала процес продукції власного виробу кераміки. Члени СУМА продавали українські мистецькі вироби, книжки й грамофонні платівки з власного „Базару" та крамниці Івана Чаплі. Під час фестівалю роздавано пропаґандивний матеріял про Україну та зібрано разом із мадярськими сусідами біля 1 тисячу підписів під петицією до президента ЗСА за звільненням з тюрми і заслання українських дисидентів, а зокрема Юрка Шухевича. Півгодинну українську програму на естраді репрезентував танковий ансабль „Черемош" з Філядельфії під керівництвом Дмитра Ткачука, який заповідала Марія Глушок. Оригінальні гуцульські одяги членів ансамблю, разом з українськими народними одягами, в які були зодягнені молоді дівчата й хлопці, члени Пласту, СУМА й ОДУМ-у, у великій мірі причинилися до першої нагороди, що її Оціночна Комісія призналa українській групі.

На покриття коштів влаштування виставки, українська група одержала від Ділового Кімітету Фестивалю 350 дол, що разом із нагородою в сумі 100 долярів, по відрахуванні адміністраційних видатків та доданні чистого доходу з продажі харчів та інших касових вплывів, в сумі 800 долярів переслано до каси ЗУАДК у Філядельфії на „Фонд Валентина Мороза".

Під час формального відкриття, коли при українских станках задержалися на довший час губернатор Б. Бирн і посадник міста А. Голленд, оглядаючи експонати, що були розложені на столах (книжки англійською мовою про Україну, вишивки, скатерті, кераміка, великоді писанки, бандура, різьба, мистецькі картини, грамофонні платівки, тощо), вони обидва й їхній почот підписали петиції до Президента ЗСА за звільненням українських дисидентів, а смакуючи українські страви — вони не могли найти слів похвали для українців, мешканців стейту й столичного міста Трентону. За це їх обох обдарували пані з Ділового Комітету керемікою, великодніми писанками та скатертями.

У загальному підсумку ця , перша того роду, імпреза в Трентоні — була під кожним оглядом вдалою. Засвідчили про це відгуки преси, радіо й телевізії. Зокрема для українців вона принесла чимало користи й розголосу доброго українського імени, серед наших сусідів — співмешканців міста й околиці, що може вперше зустрілися з „юкі", їхньою культурою та різнородними надбаннями, у формі експонатів та смачних потрав, борщу, вареників й колачів, які поруч італійських „піцца-паїв", німецьких „зауер краутів з вурштом", мадярських гуляшів" і польських „кєлбас", таки втішалися найбільшим поводженням у відвідувачів та споживачів.

(юко)

Вечерниці „Червоної Калини" в Рочестері

І знову, як і кожного року, 10-го лютого ц. р., українська громада Рочестеру, Н. Й. зібралась, в залі „Голідей Ін", щоб забавитись, як за „добрих старокрайових часів", і заразом привітати молодих дебютанток, нових членів товарисько-культурного життя, за словами п-і Іванки Мартинець, яка їх привітала та закликала „включитися в ряди активної праці для добра українського народу".

Представляла дебютанток та їхніх партнерів і батьків, п-і Стефа Павлович.

Тут забавлялись спільно батьки і діти, під проводом досвідченого аранжера д-ра Лева Тарабана та під звуки знаної оркестри „Нові Обрії". Всі присутні почувались немов одна велика родина. А чому? Бо це були традиційні вечерниці „Червоної Калини".

Батьки дебютанток та їхніх партнерів враз із своїми „дорослими" дітьми переживали незвичайно зворушливі хвилини, коли дебютанток впровадили на залю члени „молодої войни", бувші дивізійники, пп. Василь Білан і д-р Володимир Мотика, під звуки пісні „Гей у лузі...", яку відспівали всі присутні.

Дебютантки „Червоної Калини" в Рочестері. (Зліва): Христина Ґалуга — Андрій Трач, Христина Вовк — Андрій Хоняк, Леся Телега — Іван Ющук, Христина Мартинець — Петро Лесів, Маріянна Будзяк — Володимир Зазуляк, Ольга Мазурчак — Михайло Гринчак (з Боффало), Уляна Колцьо — Антін Гричишин, Христина Кужіль — Мирон Хомяк, Богданна Левицька — Андрій Лещишин, Ірена Ґарбовська та Михайло Климочко.

Пані Ярослава Зелез і Меля Дмитрів відзначили аранжера забави гарним котильйоном.

Дохід з вечерниць, як і кожного року, призначено на різні культурно-харитативні цілі.

До Комітету вечерниць входили такі організації: ОбВУА — пп. Петро Яріш і Теодор Бабюк, Братство І-ої Української Дивізії УНА — Степан Ольшанський і Орест Соробей, Український Золотий Хрест, Відділ 18 — Ярослава Зелез і Меля Дмитрів, Союз Українок Америки, Відділ 47 — Іванка Мартинець, Марія Крамарчук, Союз Українок Америки, Відділ 46 — Стефа Павлович і Люба Шміґель, Об'єднання Жінок ОЧСУ — Анастазія Джус і Анна Буцерка та Об'єднання колишніх вояків УПА — Степан Адамчук.

Слава Зелез

Вінчання Ірини і Степана Черешневських.

У суботу, 19-го травня 1979 року в пополудневих годинах відбулось урочисте вінчання молодої пари — Ірини і Степана Черешневського в церкві св. Василія Великого в Ляшіні (коло Монтреалю), при численній участи гостей.

Тайни подружжя уділив місцевий парох о. Вас. Бринявський при участи церковного хору під керуванням талановитої диригентки п-і Марії Чолій.

Оп і сля у церковній залі св. Василія Великого відбулась весільна гостина під час якої розважала гостей добірними мелодіями — знаменита оркестра „Самоцвіт".

При вході на залю молоду, вродливу пару в супроводі дружок і дружбів вітали батьки молодої — п-во Анна й Іван Кира й батьки молодого п-во Августина і Михайло Черешневські та весільні старости — Марійка Кира і п. Євген Дячишин, який рівнож провадив весільною програмою. Всі гості привітали молодят бурхливими оплесками.

Слід згадати, що крім місцевих гостей, прибули гості і з інших провінцій Канади, а головно, милою несподіванкою були гості з Німеччини: бабуня й вуйко молодого — п-і Кляра і п. Губерт Погода й вуйко та вуйна молодої п-во Параскевія й Іван Семян.

Ірина і Степан Черешневські

Як бачимо українські весільні обряди й традиції від найдавніших часів посьогодні мають серед нашого суспільства особливе значення.

Молодята, Ірина й Степан є активними членами місцевої громади, а головно в молодечих організаціях, як рівнож від дитинства вони є членами 465-го Відділу УНСоюзу, а батько молодого Мих. Черешневський був довголітнім секретарем цього ж Відділу в Ляшіні.

Т. Мороз

З діяльности ЛМКлюбу в Ню Йорку

Українці у спогадах американських в'язнів у совєтських концтаборах

Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку запросив на свій черговий вечір у п'ятницю 6-го квітня ц. р. проф. Лонг Айленд університету Івана Самійленка з доповіддю про спогади американців-в'язнів совєтських концтаборів, в яких вони тепло згадують українських політ-в'язнів тих таборів. Американці, автори таких спогадів це — John Noble, „i was slave in Russia" 1958, and „I found God in Soviet Russia" 1959,iAlexander Dolgun зі своїм „ҐУЛаґ"-ом виданим 1976 р. Про ті спогади обидвох американців,згадує не раз провідник Біллі Ґраґам,таврyючи совєтських злочинців.

Відкриваючи вечір голова Клюбу інж. Тарас Грицай привітав автора Вечора, подавши життьовий його шлях, високі студії і становище професора університету, який старається як і де може обороняти наших політичних в'язнів в московсько-совєтських концтаборах.

Професор Самійленко розпочав свою доповідь про самі початки большевизму двадцятих роках, про враження англійського філософа Расселя з поїздки до СССР, розмови з Леніном і про те, що коли повернувся, він написав книжку: „Практика і теорія большевизму", про большевицькі „догми" і про ту ненависть що її большевики посіяли в країні, кидаючи серед народу гасла клясової боротьби і взаємного винищування в ім'я грядучого „раю" на землі, що його створять большевики. Вже тоді він писав, що в тій совєтській державі зростає і посилюється агресивний російський імперіялізм.

Обидва американці у своїх спогадах подають дуже багато матеріялу про нелюдські злочини в концтаборах ҐУЛаґ-у, про безпідставні і вигадані тяжкі засуди невинних людей як і про себе, коли то присуд на 25 років ув'язнення без ніяких доказів вини і без суду прийшов прямо з Москви. Зїхних спогадів виходить, що найбільшою групою в'язнів були українці, відтак балтійці, москалі і калмики. Джана Нобле завезли до Воркути 1946-го р. і приділили до української групи. Тут навчився він української мови від молодого українського націоналіста Іваська, який давав йому вказівки як в таборі поводитись, що і як робити, щоби вижити. Іваська засудили на 25 років за співпрацю з німцями під час війни, а після його втечі з табору — його схопили і додали ще 25 років.

Американці пишуть у своїх спогадах, що це завдяки українській групі в'язнів, відносини в ҐУЛаґ-у дещо поправились, коли вони знищили в таборах прислужників енкаведистів, всяких доносщиків, провокаторів і злодіїв, а також вчиняли бунти і заворушення, коли життя в таборах ставало нестерпним і не було іншого виходу. В таборах було досить багато українських священиків, які таємно виконували свої душпастирські обов'язки.

У їхніх спогадах українська група в'язнів втішається спеціяльною симпатією і признанням, а їхнє свідоцтво правдиво насвітлює життя і події в ҐУЛаґ-у та є це одним доказом большевицького варварства.

Закриваючи вечір, голова Клюбу щиро подякував авторові вечора за цінну доповідь.

Легендарна Маруся Чурай

Українська музична спадщина в ділянці народних пісень займає одно з найвизначніших місць серед культурних народів, про що не раз писали свої і чужі знавці-музикологи. Та про багато прекрасних народних пісень, що увійшли навіть до наших опер, оперет чи хорового мистецтва — не маємо ніякої метрики, тобто не відомо, коли і де постали, хто і коли почав їх співати і від якого часу стали вони загально знані та включені до співацького репертуару.

Про ті справи і легендарну авторку однієї з найвизначніших наших народних пісень „Ой не ходи Грицю" — Марусю Чурай, розповідав на п'ятницевім вечорі 27-го квітня ц.р. ред. Ярослав Заремба.

Відкривши вечір, голова Клюбу інж. Тарас Грицай привітав ред. Зарембу і співавторів вечора в музичній ілюстрації доповіді — проф. Романа Левицького, і бандуристок-співачок Лаврентію Туркевич і Олену Шумилович-Овчарук.

Народні пісні складали талановиті одиниці обдаровані музичним відчуттям, пов'язуючи їх часто до актуальних подій і обставин. Такою музично обдарованою дівчиною — була Маруся Чурай про яку пише кн. Шаховський, що прирівняв її до старогрецької богині Сафо, вчинивши її героїнею своєї повісти. Згадує про Марусю і Олег Шкляревський і Квітка-Основ'яненко, писали драми Володимир Самійленко та Іван Микитенко, навіть надруковано в німецькій мові пісню „Ой не ходи Грицю" у Львові 1823 року. З цього видно, що знали про Марусю і її пісні.

Коли розписали конкурс народних пісень в Брюсселі 1935 року, конкурсові судді пісню „Ой не ходи" прийняли з захопленням, признавши їй першу нагороду. Також в англомовному музичному світі ця пісня зайняла почесне місце, коли американська співачка Дана Шор в 1940 році наспівала її на одному мільйонові платівок, що автор вечора продемонстрував присутнім гостям.

Про Марусю Чурай розповідали, що батьком її був писар козацького війська Горлій Чурай, що брав участь в походах проти польської шляхти,проганяючи з України, але в одній битві попав в полон і вороги його стратили. Маруся остала сиротою і з мамою своєю проживала на хуторі нал річкою Ворскло на Полтавщині. Виросла гарною дівчиною, яку всі любили за гарну вдачу, чудовий спів і талант компонувати мелодійні пісні, вона мала велике поводження серед парубоцького світу. Покохалась Маруся з козаком Грицем Бобренком, що служив в полтавськім полку під гетьманом Богданом Хмельницьким, що часто водив свої війська у воєнні походи. Тоді то постала пісня „Засвистали козаченьки", яку приписують Марусі Чурай. Гриць повернувся з походу, та його мати пошукала йому багатшу з якою Гриць і одружився, але серцем був при Марусі. Одного разу Маруся запросила його прийти до неї в середу вранці і там відбулася драма отруєння Гриця. Марусі присудили кару смерти, але козак Іскра, що нещасливо залюбився в Марусі — врятував її від смерти,пригнавши на коні з помилуванням гетьмана. Невдовзі Маруся померла, жаль за Грицьком і грижа совісти, звели її з цього світу.

Проминуло від цього часу поверх триста років, коли погасло сонце любови для нещасливої Марусі Чурай, але пісня „Ой не ходи Грицю" і багато інших, що їх вона мала скомпонувати залишились і житимуть вічно в народі — закінчив свою прекрасну формою і змістом розповідь ред. Заремба, за що присутні гості подякували невгаваючими оплесками.

У музичній частині вечора, бандуристи - співаки проф. Левицький, Л. Туркевич і О. Шумилович-Овчарук відспівали при своїм акомпаньяменті пісні приписані Марусі „Одна гора високая", а опісля дует обидвох бандуристок „Над моєю хатиною" і „Ой від саду та до моря", а в надатку пісню „Повій вітре". Оленка Шумилович-Овчарук відспівала дві пісні „Болить мене головонька" і „Чи то милий", а Л. Туркевич пісні „Грицю, Грицю до роботи", „Котилися вози з гори" і „Коло млина, коло броду". Всіх співаків вітала спонтанно вдячна авдиторія довготриваючими оплесками, дякуючи за чудові пісні, їхній милозвучний спів і акомпаньямент.

Б. Б-о

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ 1979 РОКУ

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗ У ЧЕРВНІ 1979 РОКУ

Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано чл. у червні	Разом у 1979 р. членів	на суму	В тому АДД
ОКРУГИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ					
Філядельфія	40	43	200	$ 519,000	49
Піттсбурґ	18	8	49	105,500	—
Шамокин	20	7	66	159,500	13
Алентавн	12	10	43	85,500	6
Скрентон	7	7	13	29,000	3
Вілкс Бери	9	1	11	18,500	—
Разом:	**106**	**76**	**382**	**$ 917,000**	**71**
ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ					
Балтімор	9	3	17	$ 44,500	3
ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ					
Ню Йорк	34	15	98	$ 209,000	13
Сиракюзи-Ютика	14		24	52,000	—
Рочестер	10	7	35	58,500	5
Трой	7	3	21	30,500	—
Боффало	9		19	32,500	—
Разом:	**74**	**25**	**197**	**$ 382,500**	**18**
ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ					
Нюарк	22	8	45	$ 92,500	6
Джерзі Сіті	11	2	37	84,000	6
Перт Амбой	12	14	53	517,500	3
Пассейк	7	1	7	13,000	—
Разом:	**52**	**25**	**142**	**$ 707,000**	**15**
ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МИШИГЕН І ОГАЙО					
Чікаго, Ілл.	34	30	96	$ 265,500	17
Детройт, Мич.	20	22	70	179,000	7
Клівленд, Огайо	21	12	82	273,000	25
Янгставн, Огайо	9	1	10	16,500	—
Разом:	**84**	**65**	**258**	**$ 734,000**	**49**
ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ					
Ню Гейвен, Конн.	18	6	41	$ 74,000	—
Бостон, Масс.	6	2	9	26,000	4
Вунсакет, Р. Ай.	6		4	13,000	1
Разом:	**30**	**8**	**54**	**$ 113,000**	**5**
ОКРУГИ ЗАХІДНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ					
Централька	6		5	$ 11,000	—
Миннеаполіс, Мінн.	6	1	9	31,000	4
Ст. Луїз, Мо.	5	1	4	7,000	—
Разом:	**17**	**2**	**18**	**$ 49,000**	**4**
Необ'єднані Відділи в Америці	22	1	7	$ 12,500	—
ОКРУГИ КАНАДИ					
Торонто, Онт.	25	8	53	$ 207,500	10
Монтреаль, Квеб.	8	10	41	133,000	8
Нiягара, Онт.	9	3	25	119,000	1
Захід Канади	19	2	18	51,000	2
Разом:	**61**	**23**	**137**	**$ 510,500**	**21**
Загальна сума	**455**	**228**	**1,212**	**$3,470,000**	**186**

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ В УНСОЮЗІ ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЧЕРВНЯ 1979 РОКУ ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Число Відд.	Місцевість	Здобув членів
1	432	Торонто, Онт.	31
2	347	Міллвілл, Н.Дж.	24
3	83	Філядельфія, Па.	23
4	94	Гамтрамк, Міч.	23
5	164	Бервик, Па.	23
6	240	Клівленд, Огайо	22
7	59	Бріджпорт, Конн.	20
8	242	Фраквілл, Па.	20
9	47	Бетлегем, Па.	19
10	434	Монтреаль, Квібек	19
11	155	Перт Амбой, Н.Дж.	17
12	316	Рочестер, Н.Й.	17
13	465	Ляшин, Квібек	16
14	106	Чікаго, Ілл.	15
15	327	Гемпстед, Н.Й.	15
16	239	Філядельфія, Па.	14
17	379	Чікаго, Ілл.	14
18	381	Клярк, Н.Дж.	14
19	174	Детройт, Міч.	13
20	200	Озон Парк, Н.Й.	13
21	371	Нюарк, Н.Дж.	13
22	375	Філядельфія, Па	12
23	430	Філядельфія, Па	12
24	25	Джерзі Ситі, Н.Дж.	11
25	194	Ню Йорк, Н.Й.	11
26	204	Ню Йорк, Н.Й.	11
27	269	Екстон, Па.	11
28	5	Асторія, Н.Й.	10
29	32	Філядельфія, Па	10
30	63	Форд Сити, Па	10
31	163	Філядельфія, Па.	10
32	233	Льорейн, Огайо	10
33	458	Гамільтон, Онтаріо	10

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ В УНСОЮЗІ ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЧЕРВНЯ 1979 РОКУ ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Організатор	Число Відд.	Здобув членів
1	С. Гавриш	83	39
2	Р. Татарський	94	23
3	Т. Бутрей	164	23
4	М. Кігічак	240	20
5	О. Чабан	242	20
6	І. Фединишин	155	17
7	В. Гавриляк	316	17
8	Т. Волошин	432	16
9	Олександра Дольницька	434	16
10	Текля Мороз	465	16
11	Б. Зорич	432	15
12	Т. Сливінський	59	14
13	В. Винницький	239	14
14	М. Семків	379	14
15	А. Слюсарчук	174	13
16	І. Пригола	200	13
17	І. Олежинський	153	12
18	А. Копистянський	327	12
19	Дарія Запар	347	12
20	Ю. Баранюк	371	12
21	Квітка Стецюк	25	11
22	А. Кушнір	83	11
23	І. Кігницький	430	11
24	М. Хоманчук	5	10
25	М. Турко	63	10
26	А. Іванюк	106	10
27	Т. Дула	163	10
28	В. Палідвор	204	10
29	Марія Дейчаківська	233	10
30	Д. Пиш	458	10

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ЧЕРВНІ 1979 Р.

Ч. В.	Організатор	Придбав у червні	Сума забезпечення				Разом у 1979 р.
	ОКРУГА АЛЛЕНТАВН						
44	С. Гавриш	1	$ 1.000		1 ТР		2
47	Катер. Вайтгел	5	5.000		5 ТР		
	С. Гавриш	1	1.000		1 ТР		19
48	С. Івасечко	2	2.000				
	С. Гавриш	1	1.000				4
	Разом	**10**	**$10.000**		**7 ТР**		
	ОКРУГА БАЛТИМОР						
290	М. Хома	1	$ 5.000	1 АДД			3
320	І. Малко	2	2.000				4
	Разом	**3**	**$ 7.000**	**1 АДД**			
	ОКРУГА БОСТОН						
238	Анна Ремік	1	$ 2.000				3
307	Д. Ґалонжка	1	1.000				4
	Разом	**2**	**$ 3.000**				
	ОКРУГА ЧІКАГО						
22	Олена Олек	3	$13.000	1 АДД			7
106	А. Іванюк	10	29.000	5 АДД			15
125	І. Іванчук	6	6.000				9
379	М. Семків	4	3.000				14
399	Р. Припхан	4	7.000				0
423	Б. Дейчаківський	2	6.000				
	В. Крайник	1	1.000				6
	Разом	**30**	**$65.000**	**7АДД**			
	ОКРУГА КЛІВЛЕНД						
102	Н. Бобечко	1	$ 1.000				1
112	Марія Федак	1	10.000				3
180	Ґеновефа Жеребняк	2	10.000	1 АДД			4
240	М. Кігічак	4	16.000	2 АДД			22
295	С. Мотрович	4	6.000				5
	Разом	**12**	**$43.000**	**3 АДД**			
	ОКРУГА ДЕТРОЙТ						
20	Р. Куропась	1	$ 1.000				4
94	Р. Тарнавський	12	23.500	1 АДД			23
174	А. Слюсарчук	6	18.000	1 АДД			13
183	П. Залуга	2	11.000				8
292	Стела Фелик	1	5.000				8
	Разом	**22**	**$58.500**	**2 АДД**			
	ОКРУГА ДЖЕРЗІ СИТІ						
70	М. Шеремета	1	$ 5.000				3
171	Стела Раси	1	3.000				4
	Разом	**2**	**$ 8.000**				
	ОКРУГА МІННЕАПОЛІС						
345	М. Каркоць	1	$ 1.000				5
	ОКРУГА МОНТРЕАЛЬ (Канада)						
434	Олександра Дольницька	2	$ 4.000				19
465	Текля Мороз	6	20.000	3 АДД			16
473	Віра Баніт	2	10.000	1 АДД			5
	Разом	**10**	**$34.000**	**4 АДД**			
	ОКРУГА НЮАРК						
14	М. Отрок	1	$ 5.000				4
234	М. Хитра	1	3.000				1
371	Ю. Баранюк	2	6.000	1 АДД			13
490	С. Чорномаз	4	4.000		4 ТР		6
	Разом	**8**	**$18.000**	**1 АДД**	**4 ТР**		
	ОКРУГА НЮ ГЕЙВЕН						
52	М. Лончина	1	$ 1.000				3
52	В. Добчанський	1	1.000				2
59	Т. Сливінський	2	7.000				20
414	І. Телюк	2	2.000				4
	Разом	**6**	**$11.000**				
	ОКРУГА НЮ ЙОРК						
5	М. Хоманчук	3	$ 5.000				19
158	Емілія Саноцька	2	6.000	1 АДД			8
184	Б. Ластовецький	1	2.000				2
200	І. Пригода	2	10.000	1 АДД			13
211	А. Кобрин	1	1.000		1 ТР		1
212	А. Баранкевич	1	1.000			1 л	1
327	А. Копистянський	4	14.000	2 АДД			15
361	С. Чума	1	1.000				2
	Разом	**15**	**$40.000**	**4 АДД**	**1 ТР**	**1 л**	
	ОКРУГА НІЯГАРА(Канада)						
427	П. Дяків	1	$ 2.000				5
458	Д. Пиш	1	10.000				10
461	М. Шпурко	1	2.000				1
	Разом	**3**	**$14.000**				
	ОКРУГА ПАССЕЙК						
42	П. Головачук	1	$ 5.000				3
	ОКРУГА ПЕРТ АМБОЙ						
168	І. Бабин	1	$ 3.000				2
353	В. Оріховський	3	7.000	1 АДД		1 л	4
381	В. Данко	5	155.000				
	А. Шварц	1	1.000				
	А. Едельман	4	110.000				14
	Разом	**14**	**$276.000**	**1 АДД**		**1 л**	
	ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ						
32	В. Яців	7	$26.000	3 АДД			10
83	С. Гавриш	2	6.000	1 АДД			
	А. Кушнір	2	8.000	1 ADD			23
105	Й. Ракочий	1	5.000	1 АДД			2
116	С. Шилькевич	1	5.000	1 АДД			1
153	І. Олежинський	6	41.000				
	І. Скіра	2	6.000				8
162	Д. Федорійчук	2	2.000				3
163	Т. Дула	3	3.000				10
173	П. Щерба	1	1.000				2
216	І. Олежинський	3	9.000				6
239	В. Винницький	2	7.000	1 АДД			14
245	М. Голінко	1	5.000	1 АДД			3
268	Е. Барилка	1	1.000				1
347	Дарія Запар	1	2.000				
	С. Гавриш	1	1.000		1 ТР		24
362	Ф. Петрик	1	1.000				6
375	І. Данківський	1	1.000				12
378	Катерина Панчешіне	1	2.000				6
422	Ю. Булеракі	1	1.000				
	С. Гавриш	1	1.000		1ТР		7
479	І. Олежинський	1	1.000				
	о. Т. Лончина	1	5.000				2
	Разом	**43**	**$140.000**	**9 СДД**	**2 ТР**		
	ОКРУГА ПІТТСБУТГ						
56	П.Когут	2	$ 2.000			2 л	9
63	М. Турко	5	11.000				10
120	Анна Рефт	1	1.000				1
	Разом	**8**	**$14.000**			**2 л**	
	ОКРУГА РОЧЕСТЕР						
217	Т. Кубарич	2	$ 2.000				
	Д. Пристай	1	1.000				9
285	А. Скібіцький	1	2.000				1
316	В. Гавриляк	3	2.000				17
	Разом	**7**	**$ 7.000**				
	ОКРУГА СКРЕНТОН						
123	І. Голик	2	$ 6.000	1 АДД			3
311	М. Фелірко	2	2.000		2 ТР		2
406	Н. Мартинюк	1	2.000				4
409	Жанет Болянд	2	4.000				2
	Разом	**7**	**$14.000**	**1 АДД**	**2 ТР**		
	ОКРУГА ШАМОКІН						
7	Олена Словік	3	$ 3.000				7
78	Й. Петрунцьо	1	5.000				1
85	Т. Панько	2	3.000				4
90	Й. Сидор	1	1.000				1
	Разом	**7**	**$12.000**				
	ОКРУГА ТОРОНТО (Канада)						
432	Т. Волошин	7	$35.000				31
436	П. Вербовецький	1	1.000				2
	Разом	**8**	**$36.000**				
	ОРУГА ТРОЙ						
57	М. Савків	1	$ 1.000				2
191	В. Колодій	2	2.000				6
	Разом	**3**	**$ 3.000**				
	ОКРУГА ВІЛКС БЕРИ						
169	В. Стефурин	1	$ 5.000				7
	ОКРУГА ВІННІПЕҐ (Західна Канада)						
445	І. Геврик	2	$ 6.000				5
	ОКРУГА ЯНГСТАВН						
230	П. Ліщак	1	$ 2.000				4
	ОКРУГА СТ. ЛУЇЗ						
373	Ярослава Вільємс	1	$ 1.000				3
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ						
467	Т. Лялька	1	$ 3.000				2

ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ,
Головний організатор

Відзначення травневих свят у Феніксі

Дня 3-го червня ц. р., у залі при українській католицькій церкві в Феніксі (залю СУМА не можно було використати в зв'язку з тим, що цьогорічний весняний „торнадо", зруйнувавши цілком дах, значно ушкодив будинок осередку СУМ-А) відбулась святочна Академія, присвячена відзначення 100-ої річниці з дня народження Голови Директорії Головного Отамана Армії і Фльоти УНР св. п. Симона Петлюри, та пам'яті всіх тих героїв іменних і безіменних, які життя своє віддали за волю України.

Після відіграння американського гимну Академію відкрив голова святочного Комітету, голова станиці Українських ветеранів у Феніксі інж. Микола Ф. Чопівський, який після свого короткого вступного слова проголосив мовчанку на вшанування св. п. Симона Петлюри і його послідовників — героїв-борців за волю України.

У тім же часі від входу на залю унормувався похід юначок і юнаків СУМА з двома організаційними прапорами, а з ними юначки в народнім одязі через цілу залю пронесли букет з п'ятьох рож і цей букет вручили інж. М. Чопівському, який ті квіти поклав під портретом Головного Отамана С. Петлюри.

Закінчуючи мовчанку інж М. Чопівський пояснив, що покладених п'ять рож символізують тих п'ять куль (з вистрелених семи), якими було убито св. п. С. Петлюру.

Після того інж. М. Чопівський запросив на сцену Миколу Бурду, який у змістовнім слові подав сильветку С. Петлюри, нав'язуючи до 100-ої річниці з дня народження.

Наступною точкою Академії був сольоспів Юрка Ільїнського при фортепяновім супроводі Терези Ерміян, який виконав: „Безмежнеє поле" та пісню Яреми з „Гайдамаків" Т. Шевченка „Ой Дніпре мій Дніпре" муз. М. Лисенка.

Опісля М. Росола продеклямувала уривок з поеми „Прокляті роки" Ю. Клена.

А відтак, Ярослав Росола виголосив змістовний реферат, присвячений пам'яти всіх іменних і безіменних героїв-борців за волю України.

У наступній частині Академії виступали юнаки і юначки місцевого осередку СУМА під керівництвом п-і Дувірак, що відспівали: „Ой у лузі червона калина". У дальших точках були деклямації М. Шмигельського — „Степанові Бандері", Ґені Козак — „До великого моменту", спільна деклямація Михайла Козака та Степана Мурзи і Ліди Коромишин — „Отаман Петлюра".

На закінчення Академії була ще одна деклямація Миколи Теслевича „На смерть вождя".

Обидва реферати, сольоспів і деклямації були проведені добре, чуттєво, що й присутні оцінили, нагороджуючи виконавців рясними оплесками. В кінці всі присутні під диригентурою панотця А. Ільїнського відспівали український національний гимн. Відтак голова святочного Комітету попросив до заключного слова голову Відділу УККА у Феніксі інж. Володимира Чопівського, який в імені Управи Відділу УККА подякував виконавцям за їхні труди, як рівнож коротко поінформував про працю відділу УККА, запросивши всіх на каву, яку приготовили пані Союзу Українок у Феніксі. І так усі в гарній і теплій товариській атмосфері закінчили Академію.

Чистий дохід із вступних датків призначено для українських воєнних інвалідів, а окремо зібрано 120 долярів для бібліотеки імени С. Петлюри в Парижі.

М. О-вич

ДРАМА „ГЕТЬМАН"...

(Продовження зі стор. 2)

поразок, уже не вірить в успіх, хоч і залишилася ще якась надія. Ось розмова старого гетьмана з його учнем, названим сином, Стеньком:

Ґераш: — Не бійся, що розпука нагромадиться в тобі, як буря під чорними хмарами.

Хай наладовується те, що може вибухнути. Коли матимемо порох, — ти станеш нашою блискавкою!

Стенько: А коли б не було нещасного повстання минулого року, я сказав би тобі: швидко. А так скажу: хто ж знає?..

Рецензія на книжку, чи критичний огляд книжки, борони Боже! — не є жадним переказом змісту. Але тому, що для наших слухачів, драма „Гетьман" Поля Дерулєда, неприступна, доводиться в коротких словах переповісти розвиток подій.

Отже: Запрошений козаками, Стенько втікає на Січ, де має очолити повстання. Польський король посилає за ним услід розсудливого старого Ґераша, який мав би відговорити козаків від їхнього наміру.

Але для драми, як літературного жанру, — необхідна фігура антагоніста. Таким антагоністом до тріяди: старий Гетьман — Стенько — Гетьманівна, — виявляється ренеґат Роговян, який мріє лише про власні почесті й ненавидить зраджену ним Україну. І втеча Стенька, і місія старого Ґераша, — це тільки його інтрига: він хоче позбутися їх обох. Але жертвою інтриги стають не лише гетьманівна та Стенько, а й сам ренеґат: його армія потрапляє у пастку, поляків розбито, а козаки, що були на польській службі, приєднуються до повстанців.

Поль Дерулєд надзвичайно вдало збагнув і відтворив основну й одвічну трагедію України — трагедію ренегатства. Назагал добре схоплено і т. зв. „кулєр льокаль", і українську етнопсихологію, й особливості і образно-поетичного мовлення персонажів. Наприклад, така розмова:

Ґераш: — Підождіть ще трохи, тоді ваші зусилля збільшаться. Засівайте, згинаючися, поле, під жахливим гнітом, хай дозріває жниво для нащадків.

Маруся: — Послухайте мене, батьки, і повірте моєму слову: народ готовий, збіжжя дозріло, й вижидати було б безглуздям! Дітям треба вибороти кращу долю: ми мусимо жниво пожати, а їм лишити готовий хліб!

Порівняймо це з Шевченковим:

Посіяли гайдамаки
на Вкраїні жито.
Та не вони його жали, —
що будем робити?

Або з Ольжичевим:

Достигло літо.
Налилось жито.
І звідусіль чужі
ідуть женці.

Але є й деякі історично-побутові неточності. Імена декотрих персонажів — неукраїнські. Маруся, хоч і старша віком жінка, „козацька мати", але ніяк не могла потрапити на Січ, куди, мовляв Юрій Клен, „не пускають Беатріч"...

Та, в кожному разі, нашій інтелігенції, на мою думку, варта знати не лише творчість кубинських, чи африканських „прогресистів", але й україніку у світовому письменстві, куди й належить „Гетьман" Поля Дерулєда.

ОКРУГА ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ...

(Продовження зі стор. 1)

раїнській католицькій церкві в МекАду, якого мистецьким керівником є Микола Бойчук, а опікуном й душею — парох цієї церкви о. Богдан Левицький. Для тих, що люблять танцювати, грала до пізньої ночі відома українська оркестра „Соняшник", керівником якої є Олекса Мартинович.

Ранком у суботу, 28-го липня, від 8 години почали з'їжджатися гості, щоби бути учасниками офіційного відкриття Фестивалю, яке було призначено на годину 10-ту. В'їзд до парку був прикрашений українськими національними прапорами, які гордо повівали з відповідних щоглів, а на в'їздовій брамі пишався напис „Вітаємо". Від цієї брами почалось відкриття Фестивалю, молодь у національних строях провадила, а за нею йшли представники установ, а відтак мов на січі на конях їхали козаки в українських козацьких строях і це було найбільшою атракцією того походу.

Пізніше о. митрат Гілярій Врублевський з української православної церкви, о. д-р Іван Біланич і о. Іван Ставінський з української католицької церкви відслужили соборний Молебень. У полудень у сусідній залі, яка містить понад 3,000 осіб, відбувся перший раз у тій місцевості виступ славного танцювального ансамблю Петра Марунчака з Монтралю, Канада. Заля була заповнена по „береги", публіка сердечно вітала дорогих канадців, а оплескам не було кінця.

Після виступу ансамблю Марунчака розпочалося святочне відзначення 85-річчя УНСоюзу. Союзове свято коротким словом розпочав голова Округи Твердого Вугілля — Шамокін Тимко Бутрей. Привітавши зібраних гостей, він представив головного промовця в особі головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса, який виголосив надзвичайно змістовну промову присвячену 85-річчю УНСоюзу. Відтак союзовий організатор і координатор свята Степан Гавриш представив гостям головну радну і голову Лігайвеллійської Округи пані Анну Гарас, а згодом у асисті д-р Івана Флиса і Тимка Бутрія вручено відповідні грамоти піонерам і заслуженим працівників на союзовій ниві. Грамоти одержали: о. митрат Гілярій Врублевський, довголітній голова 429 Відділу в Фріленд, Па., пані Галина Словік, довголітня секретарка 7-го Відділу в МекАду, яка перебрала відділ від покійного батька Дмитра Капітули, що був славним 7-им головним предсідником УНСоюзу, Роман Тенетило, союзовий піонер, якому скінчилося 87 років, але він дальше виконує обов'язки секретаря 201 Відділу в Колден, Па. Нагороджено почесною грамотою довголітнього секретаря 78 Відділу і організатора Округи Твердого Вугілля Івана Петрунця з Майнерсвіл. Почесну грамоту передано також пані Агнес Гентош, дружині покійного голови цієї Округи й найбільш заслуженого союзового діяча Михайла Гентоша. Голова Округи Тимко Бутрей ще молодий віком, але для союзовців він є добре знаним, як колишній організатор Округи Перт Амбой і секретар 344 Відділу в Бавн Бруку, Н. Дж., а тепер він секретар 164 Відділу в Бервік, Па., тому і йому також вручено почесну грамоту. Були наділені й інші секретарі грамотами, але через злий стан здоров'я, вони не могли прибути на це свято. Грамоти будуть їм вручені при іншій нагоді. Під час церемонії вручення почесних грамот присутніми ще були члени Управи Округи пані Пеґґі Гентош, що є секретаркою 305 Відділу, касир Округи Адольф Словік і Йосиф Чабан, секретар 242 Відділу. Милою несподіванкою для д-ра Івана Флиса було те, коли голова Округи Тимко Бутрей з Степаном Гавришем вручив йому біля 30-ть аплікацій нових членів. Нав'язано також контакти з багатьма потенційними членами УНСоюзу.

Слід згадати, що члени Управи Окружного Комітету весь час були зайняті працею. Повних три дні був відкритий Союзовий павільйон, де була приміщена вся пропаґандивна література. Тут заінтересовані мали нагоду одержати всі інформації про забезпечення в УНСоюзі. Члени Комітету також роздали для гостей безкоштовно понад 4,000 примірників Союзового тижневика „Ukrainian Weekly". Слід згадати, що багато осіб перший раз у житті мали в руках цей тижневик, який їм надзвичайно сподобався. З нагоди Ювілею УНСоюзу признано вільний „вікенд" на Союзівці для двох родин. Льотерійною дорогою цей „вікенд" припав пані Анні Ґенґлік з Геллертавн, Па., і Йосифу Горнику з Філядельфії.

У той самий час, коли на головній залі відбувалися імпрези й танці, то в довколішніх павільйонах проходили мистецькі виставки, які включали: різьбу, скульптуру, образи, кераміку, вишивки, а для відзначення Року Української Дитини були спеціяльні дитячі вироби і малюнки. Була надзвичайно цікава виставка так українських поштових марок, як і українських грошей з часів української незалежности.

Під час фестивалю в Барнсвіллі. На фото (зліва): Степан Гавриш, д-р Іван Флис, Степан Поступак, Адольф Словік і Тимко Бутрей.

Виставкою керував Віктор Капл:й з Ірвінгтону, Н. Дж. Дуже гарну виставку з церковної тематики приготовив парох української католицької церкви в МекАду о. Богдан Левицький. Була також на виставці вишивана блюзка, яку привезла до Америки тому 85 років Марія Гапко.

У пополудневих годинах у головній залі виступали „молоді таланти", цебто танцювальні ансамблі українських католицьких Церков МекАду, Франквіл і Майнерсвіл. Тут слід підкреслити, що „Козацькому роду нема переводу", а доказом цього є ще й те, що при парафії МекАду є дві танцювальні групи, які нараховують 38 танцюристів, це діти з четвертого і п'ятого покоління. Опікуном і душею тих груп є о. Богдан Левицький, а мистецьким керівником — Микола Бойчук. Це саме відноситься і до дітей з громад Франквіллу і Майнерсвіллу. Все це діти четвертого й п'ятого покоління, а були між ними й такі, які скінчили щойно п'ять років, але вони вже горді, що танцюють українські танці. В Майнерсвілл мистецьким керівником є панна Романа Поступак, сама з третього покоління, а в Франквіллі танці вчить Любомир Гентіш з Алентавну. Не можна поминути того, що під час виступів ансамблів заля знову була заповнена по „береги", бо кожна мати, батько, бабуня й дідуньо хотіли побачити своїх дітей — внуків на сцені. Того ж дня до танців приґравали дві оркестри: оркестра Миколи Губи з Майнерсвілл та відома оркестра з Рачестеру, Н. Й. „Нічна мелодія" під керівництвом Василя Лужецького. Солісткою оркестри була солістка „Союзівки" панна Оксана Тромса. В суботу ввечері ще раз був виступ танцювального ансамблю Петра Марунчака з Монтреалю.

В неділю, 29 липня, в 12 год. дня торжественну Богослужбу відслужив в театральній залі о. монсеньйор Стефан Тиханський, адміністратор Філядельфійської Метрополії УКЦеркви. Сослужив йому о. Іван Ставінський, а хором з парафії МекАду диригував о. Богдан Левицький. Відтак в 3-ій год. по полудні був відслужений Молебень у намірені українського народу, який відслужили о. д-р Іван Біланич, о. Давид Чабан, о. Іван Ставінський і о. Маріян Кавола. Згодом знову була забава, до якої приґравала оркестра „Нічна мелодія", а на прощання ще раз виступив танцювальний ансамбль Петра Марунчака з Монтреалу, Канада. Безперечно, що весь час під час Фестивалю була відкрита українська кухня, а крім того у різних місцях парку, були спеціяльні павільйони з харчами. Для дітей тут була справжня насолода, тут можна було поїхати верхом на коні, човном на озері, залізницею навколо парку тощо.

Офіційно Фестиваль закінчено в неділю ввечері спеціяльною подякою голови Комітету Степана Поступака. Але перед тим, з доручення Комітету, вручену спеціяльну грамоту для найстаршого українського піонера цієї околиці Романа Тенетила, якому, як вже було сказано, сповнилось 87 років, і він є союзовим секретарем.

Аналізуючи цей перший триденний всеукраїнський Фестиваль, слід ствердити, що він був вдалим під кожним оглядом. За це належиться признання діловому Комітетові під керівництвом Степана Поступака. Було б побажаним, щоби такі Фестивалі продовжувати в слідуючих роках, але не триденні, а на протязі цілого тижня, — як такі фестивалі влаштовують інші національності.

СИЛА І СЛАБІСТЬ...

(Продовження зі стор. 2)

шити накреслений ними плян модернізації країни, що мав би бути здійснений до кінця 80-их років. У законі про мішані господарські об'єднання мова йде про підприємства, в яких частка закордонного капіталу виносила б принаймні 25 відсотків. Проте, найвищої межі чужоземних вкладів, закон не визначає. З того виходить, що допускатимуться підприємства, в яких понад 51 відсоток капіталу становитимуть чужоземні вклади. Варта при тому додати, що саме у зв'язку з цим і розбилися переговори між різними західніми підприємствами і Москвою у справі освоєння Сибіру. Москва не хотіла допустити переваги чужого капіталу й хотіла повністю ці підприємства контролювати.

Тим часом Пекін передбачує широку автономію для мішаних підприємств, навіть часткове звільнення від податків. При тому чужоземні підприємства мали б забезпечити ці мішані об'єднання наймодернішою технікою. Ще невідомо, як зареагують на такі пропозиції закордонні підприємства. Багато справ неясних, зокрема вивіз товарів та можливості ліквідації підприємств і вивіз капіталовкладів. В кожному разі цей закон свідчить, що Пекін покінчив з ізоляцією та докладає всіх зусиль, щоб свою економіку поправити, модернізувати.

Розпочався кобзарський табір

Емдентон, Па. (М. М.). — У неділю, 12 серпня, тут на оселі Всіх Святих розпочався кобзарський табір.

Цей табір гри на бандурі влаштували Українська Капеля Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка та Українська Православна Оселя Всіх Святих.

Інструкторами керує заслужений бандурист, диригент, композитор, знавець кобзарського мистецтва, маестро Григорій Трохимович Китастий. Інструкторський склад табору: Ігор Махлай — комендант та адміністратор, Роман Ритачка, Юліян Китастий, Михайло Сердюк, Наталка Дмитрюк, Марко Фаріон та Тарас Махлай.

Табір переповнений учасниками. Адміністрація табору шкодує, що мусіла відмовити деяким учасникам, зголошення яких прийшли пізно. Плянували лише на 50 учасників, а прийняли — 53. Таборовики слухають лекції на різні музичні теми та зокрема вчаться грати на бандурі. Крім праці, учасники розважаються на лоні чудової пенсильванської природи над рікою Алегені.

Учасники табору прибули: з Ню Йорку, Вашінгтону, Торонто, Сейнт Кетрінс, Детройту, Клівленду, далекого Лос Анджелесу та Денверу.

Замість квітів на свіжі могили

бл. п. Інж. АДРІЯНА ЛАПИЧАКА
і
бл. п. МИХАЙЛИНИ МОСОРИ

10.00 дол. на УСВТ „Чорноморська Січ" в Нюарку, Н. Дж. та
10.00 дол. .... на Український Музей в Ню Йорку
складає

Олександра КНЯЖИНСЬКА

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими, що
у вівторок, 14-го серпня 1979 р., відійшла у Вічність,
по тяжкій недузі,
наша Найдорожча і Невіджалувана
ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ І ТЕТА

бл. п.

СОФІЯ з МИГОВИЧІВ ШМЕРИКОВСЬКА

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 18-го серпня 1979 року, о год. 9-ій рано, з церкви св. Івана Хрестителя в Рівергеді, Лонґ Айленд, на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
муж — АДАМ
син — АДРІЯН з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми КАТЕРИНОЮ та МЕЛЯНІЄЮ
син — ІВАН з дружиною УЛЯНОЮ і сином МАРКОМ
БРАТ І СЕСТРА з Родиною в Україні
братова — ІВАННА ПРИЙМОВА
братаниця — РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА з чоловіком ЮРІЄМ і дітьми АННОЮ І БОРИСОМ

Головна Управа
Союзу Українських Ветеранів
і
Братство Залізних

з глибоким смутком повідомляє про смерть

Генерал-Поручника МИХАЙЛА КРАТА

Командира в 1919 р. 8-го Чорноморського полку 3-ої Залізної Дивізії Армії УНР.

Опечаленій Родині Покійного та всім Побратимам по Зброї висловлюємо своє глибоке співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА СУВА І БРАТСТВО ЗАЛІЗНИХ

У глибокому горю ділимося болючою вісткою з Ріднею, Приятелями та Знайомими, що
з Волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність
в четвер, 16-го серпня 1979 р., на 86-му році життя,
по дуже довгій та важкій недузі
наша Найдорожча і Незабутня МАМА

бл. п.

НЕОНІЛЯ з КАРХУТІВ МЕЧНИК

вдова по проф. Петрові Мечникові, останньому директорові Першої Української Академічної Гімназії у Львові.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 17-го серпня 1979 р. в похоронному заведенні McNerney-Burnadz Memorial Home при 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в суботу, 18-го серпня 1979 р. з похоронного заведення, о год. 8.30 рано до церкви св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Сповнені безмежним смутком:
донька — ОЛЬГА
зять — ЯРОСЛАВ ЧИПАК
Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

Відбувся З'їзд Земляцтва „Перемищина"

На оселі УНСоюзу в Кергонксоні, Н. Й., відбувся 9-го і 10-го червня ц. р. З'їзд колишніх учениць і учнів українських шкіл у Перемишлі та колишніх мешканців Перемищини. З'їзд відкрив Василь Качмар — голова Земляцтва „Перемищина" і на його заклик зібрані вшанували пам'ять тих, хто відійшов у вічність. Молитву провів о. крил. Микола Старух, який здавав матуру в 1913 році в нашій гімназії у Перемишлі, а керувала нарадами президія: Евген Стахів, Андронік Копистянський, д-р Василь Кебало, п-і Олена Карп'як і Михайло Хитра. До почесної президії були запрошені о. крил. М. Старух, п-і А. Старух, о. А. Павлюк, п-і Іванна Калинич, проф. Ю. Яремкевич, п-і І. Левицька, п-і Марія Барагура, інж. В. Колодій та інж. Р. Загайкевич. Присутні з одушевленням вислухали зачитаний привіт проф. Талея і п-і Марії Ростковичів, проф. Климентини Кульчицької та п. А. Пасічинського з Австралії. З'їзд присвячений 90-річчю існування української гімназії у Перемишлі, яка має окреме світле місце в історії українських середніх шкіл на західньо-українських землях.

У З'їзді взяли учать колишні учениці, учні українських шкіл у Перемишлі та колишні мешканці Перемишля і Перемиської землі не тільки з різних міст Америки, як Чікаґо, Детройту, Міннеаполісу, Каролайни, Рочестеру, Філядельфії, Ню Йорку, Піттсбурґу, Боффало, Бостону та зі стейтів Коннектикат але теж і з Канади — Монтреаль, Торонто, Сарни та інших міст. Усі прибули, щоб згадати про найкращі часи, проведені в отому нашому Княжому місті — Перемишлі, щоб відсвіжити неповторні літа, повні ідеалів і, щоб бодай споминoм торкнутися колишньої молодечої юности.

У своєму введенні В. Качмар говорив про унікальність Перемишля, про його величне минуле, а також розповів про кошмар сучасности та завзяту боротьбу українців у сучасному Перемишлі за виявлення своєї релігійної та національної ідентичности. Згадав про знахідки археологічної комісії краківської Академії Наук у розкопках підземелля катедри Св. І. Хрестителя на Замковій Горі, якими проводив проф. А. Жакі. Вони виявили документарно про український характер цієї катедри. Проф. Ю. Яремкевич розповів про Перемишль і нашу гімназію за австрійських часів аж до 1920 року. П-і Пасічинська—Левицька зі сантиментом розповіла про українську жіночу семінарію, а п-і Галина Загайкевич-Мельничук захоплювала слухачів своєю доповіддю про українську жіночу гімназію.

По вечері відбулася мистецька частина З'їзду, якою інтелігентно проводив інж. Л. Калинич. Квартет „Каравана" (керівник М. Шкварко)" радував присутніх піснями: „Виє бурря", „Ой, горе тій чайці", „Циганка Тамара", „Любов", „Червоні рожі" і „Гарем". Знову ж співоче тріо „Промінь" під орудою проф. Богдани Волянської симпатично проспівали „Перемиський вальс", „Місяць на небі", „Гаєвий" і „Мамо". А Галя Волянська з Монтреалю виконала по мистецьки танок „Фінал" при акомпаньяменті акордіону А. Худолія. Слід відмітити, що на З'єзді були присутні відомі спортовці перемиських наших шкіл, як п-і Марія Гузар-Турко та інж. А. Артимович. Розвеселяли учасників З'їзду інж. О. Солтисик-Гриць Мотика та Колодій.

Вкінці були теж і перемиські вечорниці з танцями та піснями і всі приємно забавлялися. З'їзд був повністю вдалий. Учасники, матуристи наших перемиських шкіл сердечно взаємно гуторили, відтворюючи юні спогади з-перед десятиліть і постановили відбути таку зустріч на наступний рік.

У цьогорічному З'їзді взяли участь коло 150 осіб.

В. К.

Український Народний Фестиваль Вашінґтонської округи

У днях 18-го до 20-го травня ц. р. відбувся в Арлінгтон Комюніті Сентер у Вірджінії Народний Фестиваль та Базар Північної Вірджінії, в якому Вашінґтонський Відділ Союзу Українок Америки, 78-ий Відділ ім. О. Степанів, взяв активну участь. Фестиваль має за собою вже певну традицію; розпочатий у 1961 році його спонзорують спільно Асоціяція міжнародних та американських народних мистецьких організацій та Арлінгтонський міський Відділ Розваги. До Асоціяції належить теж 78-ий Відділ СУА, а референтка зв'язків М. Терлецька, є членом Ради Директорів. Ціллю цього фестивалю є краще зрозуміння та поширення культурних і народних традицій населення околиці.

Цього року приблизно 50,000 відвідувачів оглянуло десятки мистецьких програм та харчових кіосків; різнородна музична і танкова програма у головнім приміщенні та окремім театрі мала теж велике число зацікавленої публіки.

Українська мистецька виставка (координатор — М. Ґерлецька), складалася із вишивок, писанок, різьби, гуцульської кераміки та подільської кераміки роботи місцевої мисткині Н. Кормелюк. Харчовий кіоск координований Д. Мелех, завдяки трудові великого числа союзянок, приніс гарний дохід на потреби Відділу.

До музично-танкової програми в суботу, 19-го травня, з нагоди Міжнародного Року Дитини, запрошено Ансамбль Юних Бандуристів Вашінґтону під керівництвом д-ра І. Масника, і танцювальний ансамбль молоді „Лиман" із Балтимору, керівником якого є О. Ласук. Обидві групи молоді зустріли велике признання серед публіки. У неділю, 20-го травня, відбувся успішний виступ Ансамблю Бандуристів Вашінґтону — дорослих, теж під диригентурою д-ра Масника.

У зв'язку з участю 78-го Відділу СУА у цім фестивалю, записано на магнетофонній стрічці інформативне інтерв'ю з М. Терлецькою для передавання на програмі „Голосу Америки".

Х. Пацлавська

Клівлендська Сумівська хроніка за минулий рік

Осередок СУМ-А ім. Гетьмана Богдана Хмельницького в Клівленді і його Відділ Ю. СУМ-А „Корсунь" ч.3 відбуває рік-річно свої Загальні Сумівські Збори в місяці лютім, тому згадану неповну сумівську діяльність — хроніку подаю на підставі звітів з 4-го лютого 1979 року Уступаючої Управи Осередку, а саме Мирослава Почтара — булавного Ю. СУМ-А.

Не зміг я охопити деяких звітів окремих членів, які звітували, за свою діяльність, а варта б було згадати чи пригадати сумівській молоді за її творчість цілого року, але все таки описати за цілий рік праці творчої діяльности є неможливим.

Ось приблизно наші головніші точки з діяльности цілого Осередку СУМ-А в 1978 році:

1-го лютого відбулись Загальні Річні Збори згаданого Осередку і його Відділу Ю. СУМ-А.

17-го лютого Осередок брав участь в Панахиді за бл. п. Михайла Потюка.

5-го березня відбулася Панахида за сл. п. Генерала Тараса Чупринку Головного Командира УПА в цeркві Св. Апостолів Петра й Павла, а відтак був апель в Домі СУМ-А в Клівленді.

1-го березня Ю. СУМ-А взяло участь в імпрезі в честь поета Тараса Шевченка, яке відбувалось під патронатом УЗО — Відділ УККА в школі св. Йосафата на Пармі. З декламаціями виступали: Степан Почтар — „Думи мої" і Наталка Кріслата — „Лебедин", уривок з поеми „Гайдамаки".

17-го березня відбулись гутірки з юнацтвом на тему „Процес СУМ-у в Україні". Сходинами провадили булавний Ю. СУМ-А П. Венґрин і культурно-освітній референт С. Крісслатий.

Від 24-го до 26-го березня відбувались стійки коло Божого Гробу в церкві Св. Апостолів Петра й Павла в Клівленді.

2-го квітня Осередок брав активну участь у системі Визвольного Фронту в Панахиді 5-ої річниці сл. п. д-ра Дмитра Донцова в церкві Св. Тройці в Клівленді, а відтак в Домі СУМ-А відбулись святочні сходини що їх відкрив булавний Ю. СУМ-А П. Венґрин, а реферат прочитав культурно-освітній референт С. Крісла-тий.

14-го і 16-го квітня з рамени ГУ СУМ-А в Клівленді відбувся успішний З'їзд Дружинників і Дружинниць сумівської молоді, що ними керував Булавний Дружинників ГУ СУМ-А Тарас Дрозд з Чікаґо, а з Клівленду булавна Дружинників Дарія Павник відповідала за всі технічні полагодження включно з харчуванням, де її допомагав сумівський материнський Клюб в Клівленді.

22-го квітня в Домі СУМ-А в Клівленді відбулись сумівські сходини присвячені відзначенню 100-ліття народження сумівського провідника проф. Григорія Ващенка. Про його життьовий й пройденний шлях обширно прочитав проф. Григорій Лінчевський.

Від 3-го до 23-го квітня відбувались курси для Ю. СУМ-А, а це були навчання писанок й різьби, якими провадили референтка жіноцтва Віра Напора, вона вчила писанок, а сеньйор-сумівець Степан Кавка вчив різьби.

6-го і 8-го травня відбулось спільне Свячене двох Осередків СУМ-А, а саме клівлендського ім. Гетьмана Б. Хмельницького і Осередку в Пармі ім. Тараса Шевченка, свячене відбулось в Домі СУМ-А в Клівленді, на якому були священики обидвох віровизнань, від української католицької парафії о. Рефтюк, а від української православної парафії о. Коваленко. Клівлендське Ю. СУМ-А виступало зі сценкою „Діти серед природи", участь брали юначки, юнаки: Леся, Данко, Наталка Крісла-та, Леся і Мирося Зварич, Катруся Джіла і Тамара Дзюба та Тарас Напора. Юнацтво виступало також з гагілками „Ходить жучок", „Чом ти Галю" та „А вже весна воскресла" сценку і гагілки підготовили П. Венґрин і С. Крісслатий.

12-го травня відбулись іспити трьох роїв юнацтва. Головою іспитової Комісії був проф. Григорій Лінчевський.

14-го травня відзначено День Матері в сусіднім Осередку СУМ-А ім. Тараса Шевченка на Пармі. Згаданий Осередок був відповідальним за імпрезу, а клівлендський Осередок брав активну участь.

2-го травня в Домі СУМ-А в Клівленді відзначено апелем 40-ліття Полк. Є. Коновальця 1-го Голови ОУН та Головного Отамана Симона Петлюри. Реферат прочитав старший юнак — сумівець Богдан Крісла-тий.

2-го і 25-го червня відбувся Злет Ю. СУМ-А на чарівній Оселі СУМ-А „Хортиця в Гантінґтоні, Огайо, де серед природи виступало клівлендське Ю. СУМ-А з мистецьким словом, у вільноручних вправах та народних танках.

30-го червня Осередок брав активну участь у системі Визвольного Фронту, де Молебень відправив о. Рефтюк в церкві Св. Апостолів Петра і Павла в Клівленді, а відтак відбувся апель в Домі СУМ-А.

Від 2-го до 23-го липня Юнацтво брало активну участь на відпочинково-вишкільному таборі на Оселі СУМ-А „Хортиця", який пройшов успішно. Комендантом Табору був Клівлендський Булавний Ю. СУМ-А п. Венґрин.

11-го серпня старше Юнацтво брало участь у вишкільному таборі на Впорядників і Виховників СУМА;цей табір організувала ГУ СУМ-А в Елленвіллі, Н. Й.

2-го і 3-го вересня Осередок СУМ-А брав участь у Всеамериканському Здвигу СУМ-А в Елленвіллі.

15-го вересня юно сумівським апелем в честь поета Івана Франка, після літньої перерви, розпочато осінній сезон сходинами Юнацтва.

30-го вересня Юнацтво відбуло однoднівку серед природи у великому Метрополітальному Парку. Ця прогулянка відбувалась з т. зв. юнацько особистими харчами.

1-го жовтня клівлендське Юнацтво брало участь в Панахиді, присвяченій сл. п. Полк. Є. Коновальцеві, що його зорганізував 30-Відділ УККА в Клівленді у Святопокровськім Центрі на Пармі.

15-го вересня Осередок брав участь в імпрезі, яку організував Визвольний Фронт, що була присвячена річниці трагічної смерти Голови Проводу ОУН сл. п. Степана Бандери та створення Української Повстанчої Армії УПА.

7-го листопада Юнацтво брало участь в Панахиді, яка відбулась в церкві св. Володимира на Пармі.

21-го листопада був Апель Юнацтва присвячений Патронові Молоді Св. Архангелові Михайлові. Це відбулось в Домі СУМ-А в Клівленді. Реферат для юнацтва виголосила старша юначка Наталка Крісслата.

16-го грудня силами юнацтва СУМ-А поставлено сценку. Ролю св. Миколая виконував сеньйор-сумівець,секретар Клівлендського Осередку СУМ-А Іванник.

22-го грудня Осередок мав сходини членства і у своєму Домі СУМ-А влаштував сходини-апель для відзначення сумної дати про геройчних бойовиків Біласа і Данилишина. Реферат прочитав недавно прибулий з Закарпатської України, старший юнак Василь Горняк.

Під час Різдвяних Свят старим і новим стилем члени СУМ-А ходили з колядою на Визвольний Фонд, а юнацтво СУМ-А ходило з колядою, щоб зібрати на власні потреби.

13-го січня Осередок брав активну участь у Новорічній забаві „Маланка", яку щорічно влаштовує Визвольний Фронт в Клівленді, а забава відбувалась у парафіяльній залі св. Йосафата на Пармі.

22-го грудня Осередок брав участь в Державнім Святі, влаштованім У30–Відділ УККА в Клівленді.

28-го грудня Осередок брав участь в Панахиді, а відтак в Домі СУМ-А започатковано Апелем святочні сходини, що його влаштовував Визвольний Фронт. Сходини були присвячені річницям Базару і Крутам. Вони відбулись в Домі СУМ-А в Клівленді.

4-го лютого відбулись Річні Загальні Збори Осередку СУМ-А.

Як наглядно з хроніки клівлендський Осередок в міру можливостей працював для добра української спільноти.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЧИ ПОТРІБНО УНСОЮЗОВІ „КРЕДИТІВКИ" ПРИ ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ СОЮЗУ?

Наша власна „Кредитівка" може дати своїм членам:
1. Вищі відсотки від їхніх ощадностей.
2. Догідне місце для ощаджування.
3. Плян систематичного ощаджування прямо із заробітної платні працівників.
4. Догідні і сприятливі позички для членів за нижчі відсотки.
5. Безпосереднє сплачування позичок із заробітної платні працівників.
6. Життєве забезпечення ощадностей і позичок.
7. Позички на студії.
8. Членство при вплаті перших $5.00.

Український Народний Союз відступить безкоштовно приміщення на бюро „Кредитівки", як також дасть початковий капітал на її працю.

„Кредитівка" буде доступна для всіх членів УНСоюзу, для всіх працівників УНСоюзу та „Свободи", а зокрема для тих, які не мають кредитівок у своїх місцевостях.

„Кредитівкою" керуватимуть кваліфіковані особи, яких виберуть члени „Кредитівки" на річних зборах.

Якщо Ви є за тим, щоб заснувати таку „Кредитівку", то ласкаво просимо зазначити „так" на нижчеприготовленій формі, а відтявши її, — перешліть на адресу УНСоюзу до п-і Ґеновеги Куфти.

Іван О. Флис, головний предсідник

Дата ....

Mrs. Genevieve Kufta
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street — 3rd floor
Jersey City, New Jersey 07302

Я, член УНСоюзу, Відділ ч. .... вважаю, що УНСоюз повинен заснувати „Кредитівку" при Головній Канцелярії.

Я бажаю (не бажаю) стати її членом.

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

Два професори УВУ — дійсними членами НТШ

Історично - Філософічна Секція Наукового Товариства ім. Шевченка останньо вибрала низку дійсних членів, у тому числі двох звичайних професорів Українського Вільного Університету: д-ра Григорія Васьковича та д-ра Йосифа Кратохвіля. Дипломи номінації носять дату 30-го березня 1979 року.

Професор Васькович (народжений 12 грудня 1919 року) пов'язаний із УВУ із 1946 року, в якому він насамперед закінчив свої студії у 1946-50 роках магістерським дипломом та докторатом, на підставі праці „Ідея шарової побудови психіки". Вже тоді виявив він зацікавлення діяльністю НТШ, і на першій науковій конференції у Серселі — у весні 1952 року — дав виклад своїх поглядів у окремій доповіді резюме якої з'явилося у актах конференції. Не мавши змоги працювати при університеті, він зредагував у „Бібліотеці українського підпільника" сім томів матеріялів (приблизно 3,000 сторін!), дуже важливих для майбутнього історика цього відтинка української історії. Він був також співредактором двох видань „Russischer Kolonialismus in der Ukraine" та „Полковник Коновалець та його доба", даючи до обидвох Збірників свої змістовні причинки.

До своєї фахової ділянки — психології та педагогіки — вернувся проф. Васькович з хвилиною активізації наукового життя, завдяки постанню Товариства Сприяння Українській Науці. Отримавши скромну стипендію, він присвятився своїй габілітаційній праці „Педагогіка Кершенштайнера та українська школа". Як габілітант УВУ, став він з 1965 року лектором УВУ і зачав брати активну участь у семестральних викладах та Високошкільних Літніх Курсах Українознавства. Після прийняття праці комісією, в склад якої, крім професорів УВУ, входить також професор педагогіки німецького Мюнхенського університету М. Кайльгакер, став він із січня 1972 року доцентом-суплентом педагогіки. Праця його була друкована у двох версіях: український у серії скриптів УВУ та німецький, як один із томів Монографій УВУ. З 1974 року надзвичайний і з 1977 року звичайний професор УВУ, д-р Васькович має свої заслуги для української науки не тільки в ділянці дослідній, але й організаційно-науковій: З 1972 р. він Керівник ВЛКУ; з 1974/75 і посьогодні, як продекан і керівник Канцелярії Філософічного Факультету УВУ, керує він адміністрацією факультету, зокрема з хвилини захворіння декана, проф. О. Кульчицького. Але ж окремі заслуги поклав він на становищі голови Т-ва Сприяння, яким він керує з хвилини смерти проф. д-ра Р. Єндика. (1974). З рації свого посту посередньо працював він і для НТШ. З цього ж часу редагує він Записки Т-ва Сприяння („Міттайлюнген"), яких видав він досі 5 багатих томів, перебудувавши це дидання на поважний річник, що здобув собі призначення серед чужих наукових середовищ.

Проф. д-р Йозеф Кратохвіль (народився. 1 -го січня 1915 р.) син чеського філософа; він присвятився дослідам з ділянки зоопсихології та зоосоціології, які згодом увійшли в обсяг етології. Промований 25-го жовтня 1949 року в Масариковому університеті в Брні на підставі праці чеською мовою н. т. „Проблема орієнтаційного змислу". З УВУ пов'язаний з 1955 року, в якому він габілітувався 31- го березня на підставі праці про проблеми зоопсихології та зоосоціології, рецензованої проф. О. Кульчицьким та проф. Пенсильвенського університету д-ром Ф. Кральом.

Нав'язавши контакти із Штуттгартським університетом (в якому отримав він 1957 року ступінь викладача), організує він із листопада 1955 року конференції УВУ у співдії із Штуттгартським університетом. Досі цих вечорів відбулося понад 30, — останні два присвячені европейській проблематиці. Він нав'язує також контакти з Ерлянгенським та Тюбінгським університетами, Товариством німецьких біологів, чеських наукових установ, — і з усіми тими науковими корпораціями УВУ мав спільні наукові Сесії.

Проф. Кратохвіль — невтомний речник чесько-української дружби, і він спричинився до українсько-чеських вечорів в УВУ, зокрема до виставки трьох чеських графіків в приміщеннях УВУ.

Для публідації наукових доповідей із спільних Сесій заснував він квартальник „Етологія", який видає він з 1974 року, здобуваючи на видання кошту. Досі вийшло точно 20 зошитів Етології із десятками статтей і студій.

Проф. Кратохвіль брав участь у низці дослідно-наукових експедицій у полярні околиці у Норвегії і Фінляндії, чи у пустині Калягарі у Африці.

Із 1962 року надзвичайний і з 1972 року звичайний професор УВУ, проф. Кратохвіль постійно дбає про зацікавлення справами української науки чужих вчених, і нова номінація на дійсного члена НТШ приходить у знак вдячності за його заходи.

Акт передання грамоти відбувся під час спільної наукової Сесії Штуттгартського університету та УВУ, в Штуттгарті — 17-го травня. Сесію присвячено европейській проблематиці. Грамоту передав, — сказавши коротке слово, — проф. В. Янів, як заступник директора Історично-Філософічної Секції НШТ. Відзначеного вшанував своєю присутністю Відділ скавтів з уваги на те, що проф. Кратохвіль активно займається вихованням чеської молоді в екзилі.

Пресова Інформація УВУ